Overeenkomst PWN en Vogelwerkgroep over ‘Hof van Kijk-Uit’

Jos Vroege

Van 1928 tot 1982 woonde jonkheer Frits Gevers in de houten jachthut tegenover ‘Kijk-Uit’ in Castricum. Vanaf mei 2012 zal in deze jachthut - die in de tussentijd de functie van ‘werkschuur’ voor de boswachters van PWN en van dienstwoning vervulde - een dagopvang voor mensen met een beperking én een theehuis gevestigd zijn (“Theeleuten bij Kijk-Uit”, 2011).

Hoewel het hierbij gaat om een sympathiek initiatief, waren er binnen de Werkgroep Ruimtelijke Ordening van de Vogelwerkgroep ook zorgen over de plannen met betrekking tot de ‘Jachthut Kijk-Uit’. Gevreesd werd dat bij de uitvoering van deze plannen – en met name het plan om in het Noordhollands Duinreservaat nóg een horecagelegenheid te creëren - de natuurwaarden in dit gebied te sterk onder druk zouden komen te staan. Deze zorgen werden niet alleen aan de PWN, maar ook aan de gemeente Castricum kenbaar gemaakt (Vroege & Schaank, 2009).

Door de PWN – in de persoon van Jan van Mourik en Aalt Bruinekool – en de Vogelwerkgroep – in de persoon van Hans Stapersma en Jos Vroege – werden in de loop van 2011 afspraken gemaakt met betrekking tot ‘Hof van Kijk-Uit’. Deze afspraken zijn nu vastgelegd in een overeenkomst die op 2 februari 2012 door Jan van Mourik – regiomanager van PWN – en Hans Stapersma – voorzitter van de VWG – werd ondertekend.

Door PWN en Vogelwerkgroep zijn afspraken gemaakt ten aanzien van: het aantal zitplaatsen op het buitenterras bij Jachthut Kijk-Uit, het aantal autobewegingen per dag, het aantal auto’s ter plaatse, de wijze waarop cliënten van de dagopvang en klanten van de horeca zich in het duin verplaatsen, het deel van de dag waarop bij Jachthut Kijk-Uit activiteiten plaatsvinden, degenen door wie de activiteiten worden uitgevoerd (zoveel mogelijk door cliënten van de dagopvang, ook bij eventuele activiteiten in het weekend en de avonduren), licht- en geluidsoverlast, enzovoort.

Daarnaast werd door PWN en Vogelwerkgroep afgesproken dat bij de realisering van de dagopvang en het theehuis in de Jachthut Kijk-Uit (en de daarnaast gelegen houten veldschuur) als natuurcompensatie de bestaande paden in het stuk bos begrensd door de Helmweg, de

Diaconieweg en de Koekoekweg (exclusief het bestaande paardenpad) voor het publiek zullen worden afgesloten.

Het tekenen van de overeenkomst, Fochteloo, 2-2-'12 Foto: Jos Vroege

(vlnr: Hidde Posthuma (PWN), Jan Zijlstra (Hof van Kijk-Uit), Hans Stapersma (VWG), Peter Klaver (Hof van Kijk-Uit), Jan van Mourik (PWN), Aalt Bruinekool (PWN)

De Vogelwerkgroep is zeer te spreken over de constructieve wijze waarop deze schriftelijke overeenkomst tot stand is gekomen, die ook kan dienen als voorbeeld voor overleg met andere partijen ! Hulde aan het PWN !

Literatuur

Theeleuten bij Kijk-Uit. Groen licht plan nieuw theehuis en dagopvang. (2011, 14 december). *Nieuwsblad voor Castricum*.
Vroege, J., & Schaank, J. (2009, 21 maart). *Inspraak voornemen Oude Schulpweg 4 te Castricum* [Brief VWG aan College van B&W, Castricum].

Oproep inventarisatieproject Gierzwaluwen in Noord-Holland

Peter Mol

Op 2012 start het gierzwaluwplatform Noord-Holland, in samenwerking met Landschap Noord-Holland, een vijfjarig inventarisatieproject van Gierzwaluwen. Ook leden van de vogelwerkgroep Midden-Kennemerland kunnen daar aan meedoen. De inventarisaties worden in ieder geval uitgevoerd in de stedelijke kernen van Amsterdam (Pijp en Jordaan), Amstelveen, Haarlem, Zaandam en Den Helder. Het streven is om deze kernen uit te breiden met Alkmaar, Hoorn en Hilversum, en met kernen waar zich op eigen initiatief voldoende tellers melden. Dat zou onder meer in Castricum, Uitgeest of Heemskerk het geval kunnen zijn. Doel van het project is om eerst, middels een steekproeftelling, een trend te achterhalen in de populatieontwikkeling van Gierzwaluwen in onze provincie. In 2017 zal over het project een eindverslag verschijnen.

De inventarisaties

De inventarisaties zullen plaatsvinden tussen 15 juni en 15 juli. Per jaar zal op drie avonden worden geteld. Als telmethode zal een gecombineerde methode worden gebruikt, die in 2011 is uitgeprobeerd in Purmerend. Bij deze methode wordt vanaf een hoog punt geteld in een van te voren begrensd telgebied. In veel gevallen zal het daarbij om het centrum e.o. gaan, in Amstelveen en Amsterdam om stadswijken. Naast de inventarisaties vanaf een hoog punt zal ook een route gevolgd worden langs vastgestelde broedclusters. De inventarisaties zullen vijf jaar lang ieder jaar plaatsvinden.

Aanleiding tot het inventarisatieproject

Aanleiding voor het inventarisatieproject is de grote onduidelijkheid omtrent de populatieontwikkeling van Gierzwaluwen in Nederland, ook in Noord-Holland. Volgens deskundigen is er de laatste decennia sprake van een drastische afname, maar deze is nooit met inventarisatiegegevens aangetoond. Onderzoek naar de populatieontwikkeling (nationaal, provinciaal of regionaal) heeft nooit eerder plaatsgevonden, omdat aan het inventariseren van Gierzwaluwen een reeks van haken en ogen kleeft. Wel is net een eerste project in Friesland gestart. Aangezien aan de veronderstelde achteruitgang geen harde telgegevens of zelfs trends gekoppeld kunnen worden, kan de Gierzwaluw niet op de rode lijst worden geplaatst en blijven beschermingsmaatregelen gelegenheidsinitiatieven.

Om de impasse te doorbreken hebben het gierzwaluwplatform Noord-Holland en Landschap Noord-Holland een telmethode ontwikkeld, die trends in de populatieontwikkeling zichtbaar kunnen maken.

Wat wij aan leden van de vogelwerkgroep Midden-Kennemerland vragen

U als vogelgeïnteresseerde kan op twee wijzen op vrijwillige basis aan het project meewerken. U kan meetellen in de hoofdkernen die hierboven zijn genoemd (incl. Hoorn, Hilversum, Purmerend) of u kan in uw eigen gemeente, bijvoorbeeld Heemskerk of Castricum, aan de telling mee doen. In het eerste geval draait u mee in de tellersgroep die ter plaatse wordt gevormd en in het tweede geval dient u met twee of drie andere personen in uw telplaats een tel-groep te formeren. We streven daarbij naar een minimum van ten minste vier tellers per kern als het om een grotere plaats gaat. Het liefst hebben wij er uiteraard meer. In de reeds gekozen tel-kernen hebben we nog tellers nodig in de plaatsen Zaandam, Alkmaar, Hoorn en Hilversum.

Castricum, Uitgeest en Heemskerk zijn plaatsen waar ook substantiële aantallen gierzwaluwen tot broeden komen. Mensen die de komende vijf jaar in deze kernen willen tellen zijn daarom van harte welkom. Meedoen kost u drie avonden in de periode 15 juni – 15 juli. Er wordt geteld tot en met 2016. U moet in deze periode dus wel beschikbaar zijn, of zorgen dat er voldoende mensen zijn. Alle nieuwe tellers zullen door het gierzwaluw-platform Noord-Holland en Landschap Noord-Holland worden geïnstru-eerd. In juni 2012 zal tevens een gezamenlijke telling worden verricht waarbij de methode in de praktijk wordt gedemonstreerd. De start van het project zal plaatsvinden op woensdagavond 18 april 2012 op een gezamenlijke bijeenkomst van het Gierzwaluwplatform Noord-Holland en Landschap Noord-Holland in Heiloo.

Vogelwerkgroepen en individuele tellers kunnen zich aanmelden bij:

Peter Mol, Landschap Noord-Holland; tel. 088-0064483/06-25557285,
e-mail: p.mol@landschapnoordholland.nl

Nieuws vanuit het Groen Informatie Platform (GRIP)

Cees Baart

In de maanden maart en april verzorgt de VWG Midden Kennemerland in samenwerking met Echt Bakkums Groen, de Paddenwerkgroep en het Landschap Noord-Holland enkele activiteiten waarbij zij, voor zo ver dit mogelijk is, gezamenlijk optreden. Graag uw aandacht voor de hieronder aangekondigde lezing !

Schitterende zeevogels, door Castricummers gefotografeerd en beschermd

Natuurfotograaf Peter Zwitser en Hans van Weenen van de Plastic Soup Foundation (PSF) verzorgen op 1 april een lezing over zeevogels en hun problemen op zee. Peter zal die mooie vogels middels prachtige foto's laten zien en Hans zal over de schadelijke gevolgen van plastics in zee vertellen. Deze lezing wordt georganiseerd door de Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland en Landschap Noord-Holland in het kader van het Castricumse Groen Informatie Platform (GRIP).

In onze oceanen en zeeën drijft steeds meer plastic afval. Door verwering, zonlicht en golfslag valt dit plastic uit elkaar in kleine stukjes. Dit leidt tot ernstige verontreiniging. De oceanen beslaan 72% van het aardoppervlak en zijn onze voornaamste zuurstofleveranciers. Voor meer dan de helft van de wereldbevolking is de oceaan de voornaamste voedselbron. Plastic zwerfafval is zeer gevaarlijk voor dieren die het plastic voor voedsel aanzien. In zee worden ze door allerlei zeedieren, zoals vissen en vogels, als hapklare brokjes waargenomen en gegeten. Op de Noordzee vliegt 95% van de Noordse stormvogels rond met plastic in de maag. Uiteindelijk krijgen mensen door het eten van vis ook plastic micro-deeltjes binnen.

Hans van Weenen begon met het onderzoek aan dit probleem tijdens zijn studie Scheikunde. In 1974 vond hij kunststofkorrels op het strand van Castricum. Zijn eerste artikel over dit verschijnsel schreef hij voor het Chemisch Weekblad in 1975. Nu kijkt hij terug op die eerste kennismaking. Wat is de toekomst van dit inmiddels mondiale probleem dat hij 'global plastic' noemt? Hans is lid van het adviespanel van de Plastic Oceans Foundation. Hij zet zich in om de toenemende verontreiniging van de oceanen en zeeën met plastics een halt toe te roepen.

Peter Zwitser heeft over diezelfde oceanen van zowel het noordelijk als het zuidelijk halfrond gevaren en hier prachtige foto's van zeevogels gemaakt. Hij neemt u mee naar deze oorden om u enkele soorten zeevogels te laten zien.

Vogelwerkgroep Midden- Kennemerland en Landschap Noord-Holland zijn ervan overtuigd dat Hans van Weenen en Peter Zwitser u deze zondag-middag 1 april (geen grap!) een zeer boeiende middag zullen bezorgen. Zij doen dit beiden vanuit hun betrokkenheid voor de natuur.

Bibliotheek Geversduin in Castricum, zondag 1 april. Tijd 13.30–16.00 uur.

Vinkenbaanverslag 2011

Richard Reijnders

Januari

Lag er op 30 december 2010 nog volop sneeuw, met dientengevolge ook nog hele leuke vangsten, van oud op nieuw smolt alle sneeuw weg en was het afgelopen met de winterpret. In januari werden dan ook nauwelijks vangpogingen gedaan en werden er slechts 39 vogeltjes gevangen, waaronder niets bijzonders.

Februari

Op 22 februari werd het nog even behoorlijk koud, maar dat leverde geen vangsten op. Op 23 februari slechts 2 vogels. Maar wel 2 hele leuke: een Bonte Strandloper en een Grote Lijster. En toen was daar 24 februari. Ik kon en wilde wel gaan vangen, maar het was echt ongelooflijk ontzettend mistig. De enige soort waarvoor dit heel misschien gunstig zou kunnen zijn rond deze tijd van het jaar was natuurlijk Bonte Strandloper. Maar goed, dit is maar één keer eerder ook echt gebleken, en dat was veel later in het seizoen. Even snel op www.weer.nl gekeken, en meteen al zag ik het: in heel Nederland was het vet mistig (ook boven zee), maar de Zeeuwse en voor een deel ook de Zuid-Hollandse kust leken geheel mistvrij. Dat is in ieder geval zeker niet ongunstig moet ik gedacht hebben. En omdat ik de dag daarvoor toch ook al een Bonte Strandloper had gevangen toch maar besloten om te gaan. Om 9.00 uur was ik aanwezig. Zo vlak aan zee bleek het zelfs nog mistiger dan thuis, met daarbij een heel zwak windje uit zee. Kon niet anders of het moest boven zee ook potdicht zitten dus. Ik installeerde bontbek op het dak en bontje op de slag, verder niks. Het eerste kwartier helemaal niks. Maar toen ineens toch 2 bontjes. Eén hoog rondje en daarna keihard door. Vrij snel daarna kwamen er achter elkaar groepjes, soms tot 30 aan toe, maar ook allemaal meteen ook weer door. Om 10.00 uur had ik nog steeds niks gevangen en besloot ik dummies buiten te zetten: 1 ZK Bonte Strandloper, 1 ZK Steenloper, 2 ZK Tureluur en 1 Breedbekstrandloper (je moet toch wat). Ik weet niet of het er iets mee te maken had, maar daarna begonnen de groepjes ineens een stuk beter te reageren. Eerst een klapje van 2, toen 10, etc.. En iedere keer als ik ging rapen kwamen er al weer nieuwe groepen, soms aangroeiend tot wel 40-50 exx. Die natuurlijk iedere keer precies als ik klaar was met rapen het voor gezien hielden met rondscheuren en doorgingen naar noord. Beetje balen wel natuurlijk, maar eigenlijk niet zo heel erg. Want elke keer kwam er al heel snel weer dan een nieuwe groep waar ik dan meteen weer een mooie klap van kon maken. En zo ging het maar door. Ik was erg veel buiten aan het rapen of achter aan het ringen hetgeen mij heel veel nog meer hele mooie klappen heeft gekost natuurlijk. Maar dat kon mij niet deren op dat moment, ik was helemaal in een roes. Totaal overdonderd door wat er hier gebeurde. Waanzinnig gewoon!!! Nog wel even leuk om te vertellen is het volgende. Na weer wat vogels weg-geringd te hebben ging ik snel weer even vóór kijken en zag juist heel stoer een fraaie adult man Bontbekplevier de baan op rennen. Ik wilde net slaan toen ik zag dat er ook nog 5 Bonte Strandlopers achter hem aan sukkelden. Zo een ongelooflijk grappig gezicht dat ik het niet kon laten (hoe gevaarlijk ook)

om ook op hen nog maar even te wachten. En daarna had ik ze gewoon alle 6 in één slag!
Zo vanaf 12:30 werd de mist wat minder dik en was het meteen over. Toen had ik eindelijk de tijd om eens te kijken hoeveel ik eigenlijk had gevangen: 1 Bontbekplevier en 72 (!) Bonte Strandlopers. Bij de opmerkingen op www.trektellen.nl geschreven: "*Nooit gedacht dat ik dit nog eens mee zou maken. Ongelooflijk! Met een beetje bezetting gemakkelijk het dubbele kunnen hebben...*" Eén van de mooiste vangdagen uit mijn leven, mede natuurlijk omdat ik bijna niet was gegaan… Daarna werd alleen op 25 en 28 februari nog gevangen met als resultaat respectievelijk (slechts) 7 en 3 Bonte Strandlopers.

Maart
Bonte Strandlopers waren er niet meer. En aankomst ook in het geheel nog niet. En dus besloten Jan, Luc en ik, min of meer op instigatie van Wouter Teunissen van VRS Meijendel, eens iets geheel nieuws te proberen. In plaats van de normale maartmedleys draaiden we continu-geluid van Sijs en Barmsijs. En niet zonder succes: we vingen deze maand maar liefst 47 Sijzen, 2 Kleine en 58 Grote Barmsijzen. Verder was de maand ook in het geheel niet verkeerd. Op 12 maart weer een prachtige man Bontbekplevier en op 14 maart zomaar weer 9 Bonte Strandlopers (waarvan 1 met STOCKHOLM-ring). Op de 20e ondanks een koude nacht goede aankomst van Goudhanen: maar liefst 10 stuks werden er geringd (veel voor in het voorjaar). Bijzonder spectaculair ook was een eigen terugvangst van een Staartmees uit 2003. Minstens 8 jaar oud dus!
Werden regelmatig nog kleine aantallen Bonte Strandlopers gevangen, op 24 maart was het weer goed raak met in totaal maar liefst 30 stuks. Het leeuwendeel daarvan (24) werd gevangen 's middags tussen 12.00 en 14.00 uur, o.a. een heel mooi landklappie van 11 uit 11! Hoppa! Zo zie je maar dat het soms heel erg de moeite waard kan zijn om wat langer te blijven! Ook heel bijzonder op deze dag was de vangst van een hele vroege Oeverzwaluw. Ook op de 25e nog 10 Bonte Strandlopers en op de 26e reeds de eerste Fitis. Als afsluiting van de maand een Zwartkop met LONDON-ring en verder ook een voor voorjaarsbegrippen hele mooie aankomst, met o.a. 12 Tjiftjaffen en 12 Goudhanen. Verdere mooie vangsten deze maand: een Kleine Plevier, een Tureluur, in totaal 67 Bonte Strandlopers en maar liefst 5 Rouwkwikstaarten (!). Waarnemingen o.a. een groep van 8 Dwergganzen (allen adult) op de 7e en een groep van maar liefst 70 Kluten laag rondvliegend bij het Hoefijzermeer op de 8e. Al met al een heel enerverende maand maart.

April

Op 2 april meteen al weer een hele leuke vangdag, met een voor het voorjaar geen onaardig dagtotaal van 44 vogels, w.o. Witgat, Boomleeuwerik en veel ander erg vroeg spul als Tapuit, Rietzanger en Gekraagde Roodstaart. Twee Beflijsters bij de baan, maar helaas net niet gevangen. Op 11 april opnieuw een hele mooie vangdag met in totaal maar liefst 65 vogels, w.o. 5 Porseleinhoentjes (!) en een Groenlandse Tapuit. Op de 15e opnieuw geen verkeerde vangdag, met 2 prachtig mooie mannen Beflijster. Cees had een Canadese gaste bij zich die een sterke gelijkenis zag in het postuur van Beflijster en die van American Robin. Heel bijzonder! Op 19 april weer 4 Porseleinhoentjes. De gehele maand werden erg veel Kleine Plevieren gevangen, met een maandtotaal van maar liefst 12 stuks. In juni zouden er nog 9 volgen. Een absoluut jaarrecord voor de soort, maar vreemd genoeg geen enkel jong erbij. Verdere leuke vangsten in april een mooie man Gewone Gele Kwikstaart, nog 4 Groenlandse Tapuiten, een Snor en op 30 april de eerste Rosse Grutto en ook nog een Kanoet. In april geen waarnemingen van enige betekenis behalve dan van een Kraanvogel naar noord op 30 april.

Rosse Grutto Foto: Luc Knijnsberg

Mei

De krachtige noordoosterwind die ons de laatste dagen van april al teisterde bleef begin mei keihard doorstaan. Met als gevolg dat alle Rosse Grutto's en ander verwant spul over zee ging en over land echt geen ene moerosj. Op 1, 2 en 3 mei werden in totaal aldus slechts 2 vogeltjes gevangen. En dat terwijl over zee recordaantallen steltlopers werden geteld! Allemaal de schuld van Vincent van der Spek. Op 4 mei draaide de wind naar NW en nam sterk in kracht af. Zou het nog kunnen? Het gros van de Rosse Grutto's was al door natuurlijk. Gelukkig bleek het nog net op tijd. Precies deze dag vlogen nog de laatste grote aantallen Rosse Grutto's, en nu konden we er eindelijk van vangen. Het werd een fantastische vangdag met 111 vogels, waaronder 1 Zilverplevier, 1 Kanoet en 82 Rosse Grutto's. De volgende dag vlogen er van de laatste al veel minder, maar vingen we er toch nog 12, bijna allemaal één voor één. Bovendien vingen we toch maar liefst 70 vogels, met daaronder een subliem mooie man Zilverplevier, een Regenwulp en last but not least een prachtige man Appelvink!

Appelvink Foto: Luc Knijnsberg

Regenwulp Foto: Luc Knijnsberg

Daarna was het wel zo'n beetje afgelopen met de Rosse Grutto´s. Op de 7e toch weer in het geheel geen onaardige dag met 15 Kwartels (niet slecht voor een eerste poging), een Kluut, een Oeverloper (naar later bleek de enige dit jaar) en bijna een Ortolaan. Op de dagen met een beetje vangweer was er eigenlijk steeds wel een goede bezetting. Kan ik (in mijn functie als bezettingscoördinator) alleen maar toejuichen natuurlijk! Zo vingen Luc, René en Naomi op de 9e dik 50 vogels, waaronder toch nog 8 (de laatste) Rosse Grutto´s, een fraaie adult Kleine Mantelmeeuw, 2 Paapjes en weer een man Appelvink! Superdag voor Johnny op de 20e, met maar liefst 64 vogels, w.o. een hele fraaie Bontbekplevier (ondersoort tundrae), een adult man Koekoek en een man zomerkleed ROODgesterde Blauwborst. Verdere leuke vangsten deze maand een Bergeend (eindelijk weer eens), Grote Canadese Gans, maar liefst 43 Kwartels, Kwartelkoning, Steenloper en nog een tweede Regenwulp. Wat een maand opnieuw!

Juni

Begin juni werd eigenlijk alleen nog op de Kwartel geaasd – die werden ook nog wel gevangen, maar niet meer zulke extreme aantallen als in mei. Maar op 4 juni bijvoorbeeld toch maar weer eventjes 5 stuks. En op diezelfde dag ook al weer de eerste Witgatten naar zuid, waarvan 6 gevangen! Het blijft toch ongelooflijk dat die Witgatten zo vroeg al weer terug komen uit het hoge noorden, terwijl andere soorten dan nog volop op voorjaarstrek zijn. Op 11 juni een hele mooie vangdag met maar liefst 51 vogels, waaronder 2 Gieries (waarvan 1 NVO) en waarachtig weer eens een Roodmus. Misschien wel meest spectaculaire vangdag van heel 2011, was 15 juni. Ik zou alleen zijn die dag, voorspellingen waren erg gunstig, en dus was ik (natuurlijk) erg mooi op tijd. Eerst meteen net F (grofmazig) uitgezet. Ver-volgens geluid vrouwtje Kwartel aangezet, alleen op het duin. Ik hoorde meteen al dat er een mannetje terug begon te roepen. Vervolgens de reguliere netten opengezet. Toen ik daarvan terugkwam hingen er 2 Kwartels. Geen slecht begin! Omdat ik geen Kwartels meer hoorde roepen besloot ik Koekoek aan te zetten, ook alleen op het duin. Vrijwel meteen hing er een mooie man Koekoek in het net. Ongelooflijk! Geheel al in de wolken ging ik het eerste rondje lopen. In het allereerste net hing (je zult het niet geloven) zowaar een tweede man Koekoek! Het moet toch niet veel gekker worden (maar dat werd het wel!)! Verder weinig eerste rondje, maar bij terugkomst bij de hut wel een Kleine Plevier op de kneu! Hoppa! Tweede rondje hing er een Zwarte Mees in Paap. Wauw! Bij IJS betrapte ik een nog net niet helemaal vliegvlugge Aalscholver die i.p.v. het ruime sop te kiezen het paadje richting BR nam, alwaar ie zich al snel vastliep. Gegrepen, even snel naar de hut, ring erom (oef!) en weer teruggebracht naar IJS. Nu maakte hij wel de juiste keuze, en plonsde het kanaal in. Ik gauw weer verder met het tweede rondje. Tussen Voeder en Fra (waar al dat omgezaagde hout ligt) joeg ik een Grote Bonte Specht op die laag in Fra dook. Ik haalde ‘m uit het net, deed ‘m in een zak, keek omhoog en zag nog 2 vogeltjes hangen. Het bleken een Kuifmees en een Kleine Bonte Specht!!! Twee soorten waar ik al een dag of 10 heel erg op had zitten hopen! Ik begon mij toen al af te vragen of het kans-technisch wel verantwoord was om zo veel geluk te hebben op één dag. Maar mijn geluk voor die dag bleek nog lang niet op. Bij terugkomst in de hut zat er opnieuw een Kleine Plevier op de kneu. Hoppa! Het derde rondje zag ik toen ik in de Noord was 2 Zwarte Ruiters in de vijver op de baan duiken, maar ook snel weer door. Dat was wel een beetje zuur natuurlijk. Een juveniele Sijs in onderste baan BR was toch wel weer een heel onverwachte (en dus ook heel aangename) verrassing. Tijdens deze ronde

(met veel Spreeuwen) hoorde ik ook al de eerste Witgatten. Maar hoewel het geluid al die tijd aan had gestaan, niets in de vijver bij terugkomst in de hut. Ik besloot te gaan ringen met de ramen voor dicht en de achterdeur open. Een slimme truc bleek al snel, want zo hoorde ik het afgespeelde geluid voor achter in de hut nauwelijks, en de live stelten des te beter (mits je de achterdeur open hebt natuurlijk). Zo lukte het mij om tijdens het ringen toch nog meerdere Witgatten onder het net te krijgen, en ook een hele mooie ZK Zwarte Ruiter. Vierde en laatste rondje o.a. nog een heel pittig Glanskoppie en een prachtige man Gekraagde Roodstaart. Tijdens wegringen laatste rondje nog 2 hele mooie Zwarte Ruiters gevangen, en ook nog een paar Witgatten. Daarna moest ik echt heel erg ontzettend weg. Eén van beste vangdagen ooit voor VRS Castricum. Zie ook: http://www.trektellen.nl/trektelling.asp?telpost=365&site=0&land=1&taal=1&datum=20110615. Wat een diversiteit! En ondanks alle drukte naar mijn smaak toch heel aardig gelukte bewijsplaatjes (behalve dan van Koekoek, die had ik er eerst wel bij staan, maar er uiteindelijk toch weer afgegooid, echt te lelijke foto gewoon)! Voor wel een leuke foto zie: http://www.trektellen.nl/trektelling.asp?telpost=365&site=0&land=1&taal=1&datum=20090411

Kleine Plevier Foto: ?

Verder deze maand in totaal 45 Witgatten, 3 Bosruiters (in één slag), een hele vroege IJsvogel, nog 2 Kleine Bonte Spechten en last but not least een heuse Grote Karekiet (!) door Hans en André op de 27e (met dank aan Jan schijnt het).

Juli

De eerste 3 weken van de maand was het echt huilen met de pet op met het weer. Mede daardoor werd er weinig, saai en ook vrijwel geen enkele stelt gevangen (terwijl je die juist zo graag wilt in juli). Gelukkig eindelijk op 20 juli een dagje met iets rustiger weer, en meteen ook hele goede aankomst. Jan was die dag alleen en ving helemaal in zijn eentje 186 vogels, w.o. Buidelmees, Spotvogel, 2 Snorren en maar liefst 37 Nachtegalen. Het blijft toch altijd een bijzonder fenomeen: zo vroeg in de zomer al weer zo veel vogeltjes die al naar het zuiden vluchten. Op de 27e draaide de wind dan eindelijk (voor slechts een paar dagen overigens) naar oost en waren er eindelijk eens een beetje steltlopers. Hoewel het natuurlijk helemaal niets is vergeleken met wat we vroeger langs kregen met vergelijkbaar weer. Maar wat wil je met die zo ongeveer honderd duizend miljoen natuurbouwprojecten in de kop van Noord-Holland. En vooral niet te vergeten natuurlijk die ene wel heel vlak bij ons, die langs de Provinciale Weg. Allemaal heel mooi natuurlijk (dat staat buiten kijf). Maar voor ons voor het vangen van steltlopers uitermate ongunstig. Maar al met al in juli toch nog wel wat aardige vangsten gedaan: Fuut (NB), 2 IJsvogels, Zwarte Kraai, 6 Bosruiters, 46 Witgatten, nog steeds Kwartels (5), de eerste Porseleinhoentjes alweer (3), in totaal 2 Buidelmezen en ook al maar liefst 4 Snorren. Op 11 juli 4 Bijeneters bij de baan. Zij reageerden erg goed op het geluid, maar lieten zich niet vangen. Verder geen noemenswaardige waarnemingen deze maand.

Augustus

Ook in augustus bleef Jan nog doorgaan met zijn privéproject: het pogen te vangen van de zelfs rond deze tijd van het jaar nog steeds noordwaarts trekkende Kwartels. Allemaal heel low profile, maar toch in het geheel niet zonder succes. Nog maar liefst 14 Kwartels werden gevangen (de laatste 3 op 22 augustus nog)! De theorie is dat dit vogels zijn die in het hele vroege voorjaar zijn geboren in het middellandse zeegebied, midden of einde zomer geslachtsrijp worden, en zo laat in het seizoen nog kansen op offspring gaan beproeven in (ook) noordelijker streken. Wel erg leuk hoor, zulk soort dingen. Hier blijkt toch weer heel duidelijk ook de meerwaarde van het ringwerk. Welke gewone vogelaar weet bijvoorbeeld dat Witgat en

Zwarte Ruiter begin juni al weer terugkomen uit hun broedgebieden in het hoge noorden, terwijl andersoortige steltlopers als Zilverplevier, Tureluur en Bontbekplevier daar dan nog volop naartoe op weg zijn? Ieder niet-ringend lid van de VWG mag mij vertellen dat ook hij (of zij) dat al lang al wist maar moet dan natuurlijk ook uitleggen het hoe en waarom. U kunt hier een prijs van 10 Euro (door mij persoonlijk te betalen) mee winnen en daarnaast natuurlijk eeuwige roem. In Hongarije maken ze van de Vlier aldaar enkel sap van de bloemen, en niet van de bessen. Degene die weet waarom dat zo is en ook kan uitleggen wat dat voor een consequenties heeft voor vele trekkertjes uit Midden-Europa kan ook nog een prijs winnen. Lijkt mij zo dat Marjan (die van heel veel dingen heel veel af weet) op laatstgenoemde prijs wel een kans maakt… Maar goed, snel terug naar de maand augustus. Eerste 3 weken was het eigenlijk best wel zeuren allemaal, mede natuurlijk vanwege het opnieuw heel erg slechte weer (net als in juli al). Niet voor niets werd de zomer van 2011 in DWDD gekenmerkt als: “gemakkelijk in één woord samen te vatten, het begint met een k en eindigt met een t: koud en nat”. Op de 13e een Grasmus met HELGOLAND-ring, wat natuurlijk altijd erg leuk is. Het hek van de dam ging het echter pas echt op de 21e. Op deze dag 109 vogels (op zich niet zo veel), maar wel maar liefst 2 Draaihalzen, een Sperwergrasmus en last but definitely not least een werkelijk ongenaakbaar mooie Krekelzanger. Al zó lang al zo’n beetje boven op de verlanglijst, en dan nu eindelijk toch een keer gevangen! Wat een waanzinnig mooie vogel! Op de 30e een Kleine Karekiet met LONDON-ring. Verdere leuke vangsten in augustus: Boomvalk (!), Regenwulp, 5 Draaihalzen, 8 Snorren, 3 Waterrietzangers en 2 Sperwergrasmussen. Leuke waarnemingen waren er niet zo veel. Een Kwak vloog in de late avondschemering van de 25e langdurig luid roepend laag boven de natte netten, maar helaas niet erin. Verder een hele bijzondere waarneming van 2 Terekruiters door Rienk en Jos op de 27e, maar niet nadat zij eerst Alsemambrosia hadden gerooid op Druip en Kneu☺

September

Begin september redelijk mooi rustig weer en dientengevolge geen onaardige vangsten. Een Morinelplevier op de avond van de 3e bleef minstens een kwartier lang rondjes vliegen boven de baan, continu terugroepend naar het geluid, maar niet omlaag. Drie maal raden waarom niet… Al snel werd het gewoon weer klote weer, maar op de 9e toch nog een leuk daggie met in totaal maar liefst 12 Steenlopers, waarvan 10 (!) in één slag. Wat een klap! Op de 10e was het WC-papier op. Op de 16e dan eindelijk weer eens een dagje met oostenwind en meteen 218 vogels, maar helaas niets

Krekelzanger Foto: Arnold Wijker

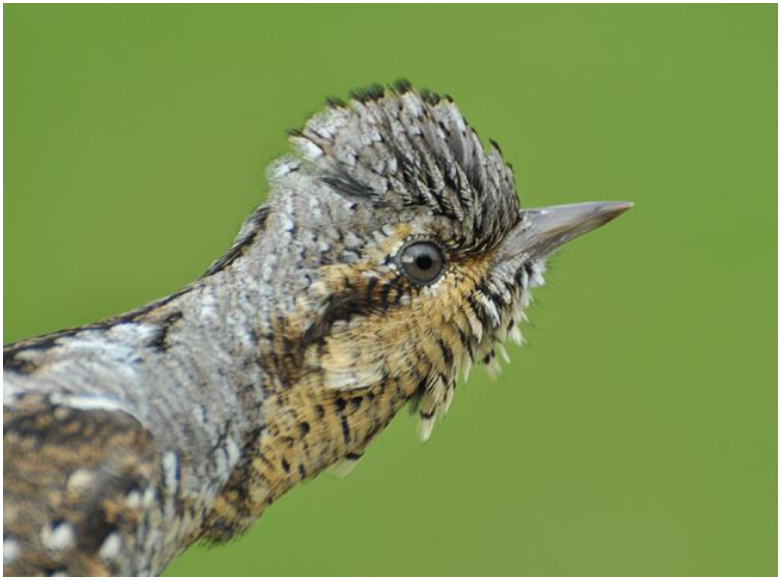

Draaihals Foto: Cock Reijnders

bijzonders. Ook de rest van de maand in het algemeen redelijk vangweer, maar geen heel bijzondere vangsten. Toch nog enigszins leuke vangsten deze maand: 3 Draaihalzen, Kleine Bonte Specht, Huiszwaluw, een Kleine Karekiet met STOCKHOLM-ring, 3 Sperwergrasmussen en 7 Bladkoninkjes. Leukste waarneming was die van een Kwartelkoning op de 27e.

Oktober

Eerste 2 weken van oktober was het weer niet bepaald om over naar huis te schrijven. Bijna de helft van de dagen kon er zelfs in het geheel niet gevangen worden. De dagen dat er toch een vangpoging werd gedaan (soms op het randje van het onverantwoordelijke) leverden toch nog o.a. een Zwarte Roodstaart, Grote Pieper en Beflijster op. En toen oktober de 15e. Eerste rondje zagen we een Zeearend laag naar oost vliegen. Wat een bak. Die dag zou hij nog meerdere malen opduiken. Maar verder was het eerste rondje erg teleurstellend. Het tweede rondje echter kwamen Jos en Rienk terug met een heuse Blauwstaart. De derde NB dit jaar en ook eentje waar wij al heel lang op hadden gewacht. Euforie alom. Het doorbelsysteem werkte weer perfect en terwijl de vele belangstellenden (het was op een zaterdag) toestroomden werd het derde rondje gelopen. Niet heel veel, maar wel een Bladkoning, een Buidelmees en een Dwerggors. Gevolg was dat, toen zo'n beetje iedereen er was, wij in de hut een Blauwstaart, Bladkoning, Buidelmees en Dwerggors hadden. Ongelooflijk! Na een uitgebreide fotosessie werden ze alle 4 één voor één weer los gelaten, waarbij Henk nog mooie opnames heeft gemaakt. WAT EEN DAG!!!

De rest van de maand niet zo heel veel bijzonders meer. Toch nog wel leuk waren de vangsten van een Kleine Bonte Specht (5e), een Boomleeuwerik, 10 Bladkoninkjes, een Klapekster en ook nog eens een hele late Grauwe Klauwier op de 24e. Laatste was mooie opsteker voor André en Cees, die tot dan toe dit jaar weinig geluk hadden (vooral met het weer) op hun vaste vangdag. Slechts één keer werd er een hele nacht nacht-gevangen, 59 Waterrallen en 8 Waterhoentjes is dan toch in het geheel niet slecht. De Blauwstaart die wij op de 15e hadden gevangen bleef nog de gehele maand hangen en trok zonder enige uitzondering iedere dag enorm veel bekijks. Als ik zeg dat er vele duizenden zijn gekomen voor deze vogel, denk ik niet dat ik overdrijf. Het ergst werd het toen de Belgen kwamen. Die namen vaak hun hele gezin mee. Dus ook hun kinderen. En die hadden natuurlijk helemaal geen zin om 2 uur te wachten voordat de Blauwstaart eerstens weer eens op zou duiken, en gingen zich met heel andere dingen bezighouden… Gedurende deze periode werd de Blauwstaart door ons nog 3 maal terug gevangen. Eerste 2 keren (op de 19e en

de 20e) had zij net als bij eerste vangst vet 0. De derde keer (op de 31e) had zij maar liefst vet 4. Bij de opmerkingen op www.trektellen.nl geschreven: "*Blauwstaart toch weer eens teruggevangen. Had nu vet 4. Bij eerdere vangsten (op 15, 19 en 20 oktober) nog vet 0. Al die aandacht doet haar kennelijk goed☺".* Leuke waarnemingen o.a. die van eerder genoemde Zeearend, vele Ruigpootbuizerden (allemaal jongen), maar vooral natuurlijk die van een zo goed als zekere Kalanderleeuwerik op de 25e en een 100% zekere Goudlijster op de 29e.

Blauwstaart Foto: Cock Reijnders

November
Ik houd niet van klagen, maar ook in november zat het weer ons niet bepaald mee. Op de 1e wel al meteen een hele leuke vangst van een Tjiftjaf met MADRID-ring. En op de 2e een ook best wel spectaculaire vangst van een Waterral met BRUXXELS-ring. Op de 4de een zwarte dag voor VRS Castricum. Bij aankomst bleek het leeuwendeel van onze netten te zijn vernield. Diezelfde dag nog heeft Jan een groot deel vervangen door hele oude gatenkaas van onder de hut. De volgende dag hebben Arnold en Rienk ook nog het een en ander herplaatst, ook allemaal oude troep. Veel leverde het allemaal niet meer op. Reeds op de 20e werd dan ook al begonnen met opruimen. Het seizoen was afgelopen… Nog enige leuke vangsten deze maand betroffen: Blauwe Reiger, 3 Houtsnippen, Grote Lijster, 8 Putters en (jammer maar helaas) slechts 1 Sneeuwgors.

December
In december werd nog maar één dag een vangpogong gedaan, en wel op de 19de. 1 Pimpelmees en 11 Spreeuwen werden verschalkt.

Het meest bijzondere van 2011 was wel dat er over het gehele jaar eigenlijk niets echt bijzonders te vermelden valt. Oké, we hadden een paar hele spectaculaire vangdagen, maar invasies of bijzondere aantallen van wat voor soort dan ook waren er in het geheel niet. Op andere ringplekken in het land exact hetzelfde verhaal. Uitzondering was de Zwartkop, waarvan wel overal buitenissige aantallen werden gevangen. Maar dat heb je op een gegeven moment ook wel gehad natuurlijk…

Voor het keukenraam

Cees Baart

Maandagmorgen 28 november ben ik vanaf 9 uur getuige geweest van een schitterend schouwspel. Toen ik die ochtend de keuken binnenstapte, zag ik op zo'n 5 tot 10 meter voor het keukenraam een Juveniele Havik bovenop een prooi zitten. Het beest had een schitterende lang gestreepte onderzijde en was tot en met zijn broek mooi geel-bruin gekleurd. Ik liet me gelijk zakken en bekeek de situatie. Nou dat deed de Havik ook. Na elke poging om beter op zijn prooi te staan, spiedde hij om zich heen. De prooi

bleek een sierduif van mijn neef Hans te zijn. Aangezien het pas geslagen beest nog geheel in zijn verenpak zat en zo goed als rond van vorm was, kostte het de Havik de grootste moeite om zijn balans te vinden. Eenmaal in evenwicht was elke hap met zijn snavel raak en vlogen de veren letterlijk in het rond. Hij was ongelofelijk trefzeker en hapte niet een keer mis. En als er een deel van de duif voldoende kaal was, begon hij te eten. Zo plukte en at hij gedurende zo'n anderhalf uur.

Havik (juv.) Foto: Cees Baart

Intussen was ik niet de enige toeschouwer. Het tafereel werd mede gade geslagen door twee Eksters waarvan er een de brutaalste bleek te zijn. Deze Ekster liep het water blijkbaar in de mond. Aanvankelijk liep hij op geruime afstand rond, maar hij kon zich tenslotte niet bedwingen. Terwijl hij steeds meer de plukplaats naderde, ging zijn staart van opwinding heen en weer. Wat een waaghals! Hij durfde uiteindelijk enkele veren weg te pikken en at hiervan de resterende vleesresten op. Zodra de Havik echter even met zijn bezigheden stopte, schoot de Ekster gelijk opzij.

Havik (juv.) Foto: Cees Baart

Al met al was het mooi om te zien hoe de sierduif van onder de klauwen van de Havik verhuisde naar zijn krop. Langzaam maar zeker tekende zich hier een enorme ronde bal af. Ik besloot de Havik op zijn waakzaamheid te testen. Wat zou hij doen als ik voor hem meer in beeld zou komen? Nou dat was duidelijk. Hij reageerde direct. Aan een poot trok hij zijn prooi mee totdat hij mij niet meer kon zien. Nadat ik me later helemaal liet zien, vloog hij na enige aarzeling toch maar met de restant van zijn prooi naar de hoge bomen verderop.

Ik heb zo goed als alles op de film kunnen zetten en heb ik intussen van deze zeldzame waarneming al meerdere keren kunnen nagenieten.

De Boomvalk, de Havik en de Sperwer

Jos Vroege

In het vorige nummer van De Winterkoning verscheen 'De Buizerd en de Boommarter' – een eerste stuk over 12 jaar roofvogelonderzoek in de duinen bij Castricum. In dit nummer een tweede bijdrage: over predatie van roofvogels door andere roofvogels[1].

De Boomvalk

Bijna twintig jaar geleden verscheen de 'Ecologische atlas van de Nederlandse roofvogels' (Bijlsma, 1993). Dit boek is voor een belangrijk deel gebaseerd op gegevens verzameld door leden van de Werkgroep Roofvogels Noord- en Oost-Nederland – de voorloper van de huidige Werkgroep Roofvogels Nederland. Behalve de gegevens waarop het is gebaseerd, zijn ook de foto's in dit boek voor een belangrijk deel afkomstig uit het noorden en het oosten van Nederland. De foto's van de Boomvalk vormen daarop een uitzondering. Daarvan is een flink deel gemaakt in het Noordhollands Duinreservaat, door Huub Huneker.

In het jaar dat Rob Bijlsma zijn 'Ecologische atlas' uitbracht, deden Bart Veenstra en Rob Vogel in opdracht van de terreinbeheerders (PWN en Staatsbosbeheer) veldwerk voor hun broedvogelinventarisaties van het Noordhollands Duinreservaat en Boswachterij Schoorl – het werkterrein van de in 1994 opgerichte Roofvogelwerkgroep Noord-Kennemerlands Duin (RNKD). In dit gebied (7189 ha) werden door hen 18 territoria van de Boomvalk vastgesteld (Levering, 2011). Hiervan waren er 2 te vinden in gebied Castricum (1058 ha) – het gebied waarin ik nu 12 jaar als lid van de RNKD actief ben.

In 2000 – het eerste jaar waarin ik meewerkte aan het roofvogelonderzoek - was het aantal territoria van de Boomvalk in de duinen tussen Camperduin en Wijk aan Zee inmiddels teruggelopen tot 4. Daarvan bevond zich er 1 in gebied Castricum. Dat bleef zo tot 2005. Vanaf dat jaar werden van de Boomvalk in gebied Castricum niet meer dan 0-1 territoria en in het werkgebied van de RNKD als geheel niet meer dan 0-2 territoria vastgesteld. Net als bij de Torenvalk – die in het duingebied ten noorden van

[1] Voor een overzichtsartikel op dit gebied, waarin de Boomvalk en de Sperwer als prooisoorten opvallend genoeg ontbreken, zie: Sergio & Hiraldo (2008).

Egmond nog wel jaarlijks in een nestkast broedt[2] - zijn dit (vrijwel) uitsluitend 'jachtterritoria' (Levering, 2011). Het laatste succesvolle broedgeval van de Boomvalk was in gebied Castricum in 1997 (Knijnsberg e.a., 1997) en in het werkgebied van de RNKD als geheel in 1998 (Knijnsberg e.a, 1998). Bij mijn eerste ronde langs bestaande roofvogelnesten in gebied Castricum kreeg ik van de Boomvalk dan ook niet meer te zien dan een nest op de Papenberg waarin twee jaar daarvoor een mislukte broedpoging was gedaan[3].

Toch heb ik de afgelopen 12 jaar wel succesvolle broedgevallen van de Boomvalk meegemaakt. Dat waren echter broedgevallen in het buitengebied rond en de bebouwde kom van Castricum en niet in het duingebied – het werkterrein van de RNKD. Over de lotgevallen van de Boomvalken in het buitengebied van Castricum - en sinds kort ook Uitgeest - wordt door Henk van der Leest (2009, 2010, 2011, 2012) de afgelopen jaren in De Winterkoning met regelmaat verslag gedaan. En door Rolf Roos is over een broedgeval van de Boomvalk in 2004 in de Oosterbuurt een prachtige, korte film gemaakt. Daarop is onder andere te zien hoe een dode, jonge Boomvalk door een van de andere jongen in het nest wordt opgegeten.

De Havik

De Boomvalken van het Noordhollands Duinreservaat – die in 1993 prijkten op de cover van de 'Ecologische atlas van de Nederlandse roofvogels' - waren acht jaar later als broedvogel uit werkgebied van de RNKD verdwenen. Ook van mislukte broedgevallen van de Boomvalk was vanaf 2001 in dit gebied immers geen sprake meer (Dekkers, 2001). De verdwijning van de Boomvalk als broedvogel uit de duinen tussen Camperduin en Wijk aan Zee heeft waarschijnlijk voor een belangrijk deel te

[2] In de periode 1995–2000 waren in nestkasten ten noorden van Egmond jaarlijks (vrijwel) steeds 2 succesvolle broedgevallen van de Torenvalk; in de periode 2001-2011 steeds 1 succesvol broedgeval (Levering, 2011). Vanaf 1995 waren er verder 3 succesvolle broedgevallen in gebied Heemkerk: in 1995 in een spar aan de noordzijde van het Grote Stuk, in 1996 in een nestkast, en in 1999 in een "vlier in het buitenduin" (Levering & Vlugt, 1995; Knijnsberg e.a., 1996; Levering & Vlugt, 1999; Huneker, persoonlijke mededeling;). Op 4 juli 1993 werd door Huub Huneker in een den langs de Reservaatweg ook nog een nest met 5 jonge Torenvalken gevonden – allen nog volledig in het dons.

[3] De Papenberg is een hoog duin in de binnenduinrand bij Castricum van waaruit gebied Castricum vrijwel geheel is te overzien.

maken met de opkomst van de Havik[4]. In 1993 werden in het Noordhollands Duinreservaat en Boswachterij Schoorl nog slechts 9 territoria van de Havik vastgesteld. In 2000 – het jaar dat in de duinen tussen Camperduin en Wijk aan Zee door de Boomvalk een laatste, mislukte broedpoging werd gedaan - was het aantal territoria van de Havik inmiddels gegroeid tot 25. Tot 2009 schommelde het aantal territoria van de Havik in het werkgebied van de RNKD tussen de 21 en 25. Daarna viel het aantal territoria terug naar 17-20 in 2009-2011 (Levering, 2011).

In gebied Castricum werden in 2000 – het eerste jaar dat ik daar als roofvogelaar actief was – 3 territoria van de Havik vastgesteld: 1 in het noordelijk, 1 in het zuidoostelijk en 1 in het zuidwestelijk deel van het gebied. (Zie tabel 1.) In het noordelijk deel van het gebied werd dat jaar een nieuw nest gebouwd. Daarop werd 2x 4 jaar met succes gebroed (2000-2003 en 2005-2008). Daarna waren in dit deel van ons gebied geen succesvolle broedgevallen meer. In het zuidwestelijk deel van gebied Castricum werd 3 jaar met succes gebroed op een nest dat ook daarvoor al 2 jaar met succes was gebruikt (1998-2002). Daarna verhuisden de Haviken in dit territorium voor 3 jaar naar een nest dat in 2002 werd gebouwd, maar toen nog niet in gebruik werd genomen (2003-2005). In 2006 werd eenmalig gebruik gemaakt van een Buizerdnest. Op 18 maart 2006 werd op een ander Buizerdnest in de nabijheid van het in 2003-2005 gebruikte Haviknest een Boommarter aangetroffen (Vroege, 2012). Had deze Boommarter ook het Haviknest bezocht? En was dat de reden dat het hier – net als bij het nest van de Buizerd – nooit meer tot een succesvol broedgeval kwam? In 2007 keerde het Havikpaar terug naar het nest dat al in de periode 1998-2002 werd bezet. Daarna was het ook in dit territorium gedaan met de succesvolle broedgevallen. In dit laatste jaar werden door Henk Levering filmbeelden gemaakt. Dat gebeurde met een camera die, in overleg met de PWN, al in de winter van 2003 in een boom naast dat nest was opgehangen! De conclusie lijkt voor de hand te liggen: Haviken houden niet van pottenkijkers. Dat het de camera is geweest die het Havikpaar

[4] Koning (2010a) geeft aan dat de Boomvalk in Noord-Holland het sterkst is achteruitgegaan in de gebieden waar nu de hoogste dichtheden van de Havik én de Buizerd worden vastgesteld. Bij de sterke afname van de Torenvalk in een aantal gebieden in Noord-Holland kan de Havik eveneens een belangrijke rol hebben gespeeld (Koning, 2010b). Ook Bijlsma e.a. (2001) brengen verschillen in de dichtheid waarmee Torenvalken in de broedtijd voorkomen onder andere in verband met predatiedruk: “vooral” van de Havik, “in toenemende mate” ook van Buizerd.

in 2003 deed besluiten om het al in 2002 gebouwde nest in gebruik te nemen, is echter niet waarschijnlijk. Dat ten behoeve van de drinkwatervoorziening in de weken voor de eileg in de onmiddellijke nabijheid van het nest nog werkzaamheden werden uitgevoerd, kan hierbij zeker wél een rol hebben gespeeld.

Anders dan in het noordelijk en zuidwestelijk deel was in 2000 in het zuidoostelijk deel van ons gebied – in het op korte afstand van het duin gelegen Krengenbos - sprake van een mislukt broedgeval van de Havik. Op 15 mei werden bij de nestcontrole met een camera op een lange stok in het nest 4 eieren aangetroffen. Op 10 juni bleek het nest leeg te zijn. In de tussentijd was door spelende kinderen onder de nestboom een hut gebouwd. Vanaf 2002 begon de Havik in het zuidoostelijk deel van ons gebied aan een opmars. Vanaf dat jaar werd in het zuidoosten en midden van ons gebied 4 jaar op rij succesvol gebroed (2002-2005). Dat gebeurde steeds op een ander nest, in een ander deel van het gebied. In deze periode was in gebied Castricum steeds sprake van 3 succesvolle broedgevallen van de Havik. Alleen in 2004 – toen de Havik in het noordelijk deel ontbrak - was dat niet het geval. Het nest van het Havikpaar uit het zuidoostelijk deel van ons gebied, bevond zich toen midden in ons gebied. Vanaf 2009 – het jaar waarin in het noordelijk (en zuidwestelijk) territorium niet meer succesvol werd gebroed - is dát het nest dat door de Havik in gebied Castricum wordt gebruikt. Ook in 2007 en 2010 waren er nog succesvolle broedgevallen van de Havik in het zuidoostelijk deel van ons gebied – in het Krengenbos en in de binnenduinrand. In 2007 waren er dus andermaal 3 succesvolle broedgevallen. Het nest uit 2010 werd – een unicum in het zuidoostelijk deel van ons gebied - in 2011 opnieuw gebruikt. Ook dat jaar werd door spelende kinderen in de nabijheid van het nest echter een hut gebouwd. Op 3 mei werden bij nestcontrole met de camera in het nest 3 eieren aangetroffen. Op 21 mei vonden wij de hut en bleek het nest te zijn verlaten.

Conclusie: vanaf 2009 zijn de Havikterritoria in het noordelijk en zuidwestelijk deel van gebied Castricum vervangen door één territorium met een nest midden in het gebied. Wellicht heeft dit, net als bij de Buizerd (Vroege, 2012), te maken met een beperktere hoeveelheid voedsel. In het zuidoostelijk deel van het gebied blijkt nog wel plaats te zijn voor een tweede territorium. Deze Haviken foerageren, behalve in het duin, ook in de polder. Broeden in het zuidoostelijk deel van gebied Castricum brengt echter wel risico’s met zich mee, zeker als dat gebeurt in de binnenduin-

rand of Krengenbos: de afgelopen 12 jaar werden 2 van de 4 Havik-nesten die zich daar bevonden waarschijnlijk door spelende kinderen verstoord.

Tabel 1. Succesvolle (S) en mislukte (M) broedgevallen van de Havik in de periode 2001-2011 in het noorden (N), midden (M), zuidoosten (ZO) en zuidwesten (ZW) van gebied Castricum. De nummers verwijzen naar het nest waarop werd gebroed.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
N	S2	S3	S2	S2	-	S2	S2	S2	S2	-	-	-
M	-	-	-	-	S7		-	-	-	S7	S7	S7
ZO	M3	-	S4	S5	-	S8	-	S10	-	-	S11	M11
ZW	S1	S1	S1	S6	S6	S6	S9	S1	-	-	-	-

De Sperwer

Net als bij de Boomvalk is ook bij de Sperwer in het duingebied tussen Camperduin en Wijk aan Zee sprake van een afname. En net als bij de Boomvalk wordt deze afname in verband gebracht met de opmars van de Havik (zie bijvoorbeeld: Koning, 2010a; 2010c.).

De cijfers zijn in het geval van de Sperwer echter minder eenduidig. In de periode 1993-1995 werden in het werkgebied van de RNKD jaarlijks 20-22 territoria van de Sperwer vastgesteld. In de jaren daarna (1996-1998) was sprake van een terugval naar 14-16 territoria. Dat zou te maken kunnen hebben met de opmars van de Havik. In de periode 1999-2001 werden in de duinen tussen Camperduin en Wijk aan Zee echter 21-26 territoria van de Sperwer vastgesteld – een recordaantal op het moment dat de Havik in dit gebied ook zijn voorlopige maximum bereikte. Daarna was sprake van een geleidelijke afname: 18-20 in 2002-2003, 14-16 in 2004-2005, 12-13 in 2006-2008 en 9-11 in 2009-2011 (Levering, 2011). Anders dan bij Boomvalk – die als broedvogel uit het werkgebied van de RNKD verdween toen de Havik nog bezig was met zijn opmars - werd de afname van het aantal territoria van de Sperwer dus pas ingezet toen de Havik al ‘maximaal’ vertegenwoordigd was. En anders dan de Boomvalk is de Sperwer ook niet als broedvogel uit de duinen tussen Camperduin en Wijk aan Zee verdwenen.

Hoe deze verschillen te verklaren? Boomvalken bouwen zelf geen nest, maar maken gebruik van nesten van andere vogels – vaak Zwarte

Kraaien. Die nesten zitten meestal in de kruin van een boom: een plek met goed uitzicht over de omgeving. Door de opmars van de Havik zullen in de duinen waarschijnlijk minder nesten van Zwarte Kraaien beschikbaar zijn: kraaiachtigen behoren immers tot de belangrijkste prooien van de Havik (Bijlsma, 1993; 2011). Een goed uitzicht over de omgeving heeft bovendien een keerzijde: een nest in de kruin van een boom zit ook voor predatoren op een opvallende plek. Dat Boomvalken bij de opmars van de Havik in de duinen zijn uitgeweken naar het buitengebied is dan ook heel voorstelbaar: Kraaiennesten daar bevinden zich op grotere afstand van de Havikterritoria en Haviken die jagen in de polder zullen van daaruit eerder worden opgemerkt[5].

Sperwers bouwen in de regel zelf een nest. Die nesten – in het duingebied vaak in sparrenbosjes – zijn vaak lastiger te vinden dan nesten van Boomvalken. De volwassen vogels zijn tijdens het broedseizoen verder minder luidruchtig dan Boomvalken. De laatste jaren wordt in het duin ook met enige regelmaat gebroed in loofpercelen, vaak in klimop. Die nesten zijn helemaal lastig te vinden – de kans dat een nest door ons wordt gemist, is bij de Sperwer dan ook relatief groot. Zou de toename van de Sperwer in de periode 1999-2001 te verklaren zijn doordat Sperwers hun nest beter verstoppen en zich minder opvallend gedragen?[6] Of zou in die jaren sprake zijn geweest van een voedselpiek voor de Havik, gevolgd door voedselschaarste in de jaren daarna? Uit onderzoek in Drenthe en op de Veluwe blijkt dat bij een schaarste aan middelgrote vogels als duiven sprake is van een verhoogde predatiedruk door de Havik op (andere) roofvogels en uilen. Sperwers en Ransuilen behoren tot de belangrijkste slachtoffers (Bijlsma, 1993; Bijlsma e.a., 2001; Rutz & Bijlsma, 2006).

---

[5] Ook in1993 werd door de Boomvalk echter al gebroed in het buitengebied rond Castricum. Huneker (1994) maakt melding van broedgevallen bij het viaduct langs de Zeeweg en langs de provinciale weg naar Uitgeest – waar ook in de afgelopen 12 jaar broedgevallen hebben plaatsgevonden. In zijn artikel over ‘Boomvalken in het Noordhollands Duinreservaat’ vertelt hij verder hoe in 1992 de Havik zich vestigde bij de Kruisberg, in gebied Heemskerk, en de Boomvalken – die daar al vanaf tenminste 1986 broedden – naar elders in het NHD vertrokken.

[6] De indruk bestaat dat Sperwers in de buurt van het nest minder luidruchtig zijn geworden. Ook Bijlsma heeft de indruk dat “kleinere roofvogels stiller worden”. “Bij mij is dat zelfs al het geval met buizerds!”

In gebied Castricum werden in 1993 door Bart Veenstra 5 territoria van de Sperwer vastgesteld. In de afgelopen 12 jaar waren dat er jaarlijks 6 in 2000-2001, 3-4 in 2002-2009 en 5-6 in 2010-2011 (Levering, 2011)[7].

Tabel 2. Het aantal succesvolle broedgevallen van Sperwer (S), Havik (H), Buizerd (B) en van één specifiek Buizerdvrouwtje – Choco (C) – en haar partner in de periode 2001-2011 in gebied Castricum.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
N	3	4	3	2	2	2	2	1	2	2	2	3
M	2	2	3	3	2	3	2	3	1	1	2	1
ZO	4	2	3	7	6	7	9	8	8	5	6	3
ZW	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	0	0

Gezien de afname van het aantal territoria van de Sperwer in het werkgebied van de RNKD als geheel wordt gebied Castricum steeds meer het bolwerk van de Sperwer in de duinen tussen Camperduin en Wijk aan Zee. Het aantal succesvolle broedgevallen van de Sperwer dat in gebied Castricum werd vastgesteld, bedroeg de afgelopen 12 jaar: 3-4 in 2000-2002, 1-2 in 2003-2010 en 3 in 2011 (zie tabel 2). Opvallend is de (negatieve) samenhang met het aantal succesvolle broedgevallen van de Buizerd: 2-4 in 2000-2002, 5-9 in 2003-2010 en 3 in 2011 (Vroege, 2012). De Pearson correlatie tussen het aantal succesvolle broedgevallen van de Sperwer en het aantal succesvolle broedgevallen van de Buizerd in gebied Castricum in de periode 2000-2011 bedraagt maar liefst -.86! Ondanks de kleine steekproef (n=12) is die correlatie statistisch significant. De correlatie tussen het aantal succesvolle broedgevallen van de Sperwer en het aantal succesvolle broedgevallen van de Havik is slechts -.20 en niet statistisch significant. Opvallend is ook de correlatie van -.67 tussen het aantal succesvolle broedgevallen van de Sperwer en de score die aangeeft of 'Choco' – de Buizerd waarvan eerder in dit tijdschrift een kort profiel werd geschetst (Vroege, 2012) – al dan niet met succes jongen

[7] In 5 van de 51 Sperwerterritoria die in de periode 2000-2011 in gebied Castricum werden vastgesteld, werd geen nest gevonden. In 1 van die territoria was in 2009 sprake van 2 nesten: 1 waarop eerst een mislukte broedpoging werd gedaan en 1 waarop vervolgens toch met succes jongen werden groot gebracht.

groot bracht[8]. Ook deze correlatie is statistisch significant. Betekent dit dat de Buizerd een belangrijker rol vervult in het broedsucces van de Sperwer dan tot dusver werd aangenomen? Was het één Buizerdpaar - Choco en haar partner(s) – dat in de periode 2004-2009 het broedsucces van de Sperwers in (het zuidelijk deel van) gebied Castricum op negatieve wijze beïnvloedde? Of is er een alternatieve verklaring voor deze hoge, negatieve correlaties?

Sperwerpredatie

In de 'Ecologische atlas van de Nederlandse roofvogels' (Bijlsma, 1993) is de Sperwer in de bijlage met 'Zomerprooien van Buizerds in Drenthe in 1982-1992' niet terug te vinden. In de bijlage met 'Prooien en prooiresten op nesten van Buizerds' bij het artikel met 'Trends en broedresultaten van roofvogels in Nederland in 2010' (Bijlsma, 2011) gebeurt dat wel. Het aantal maal dat Sperwers in 2010 als prooi(rest) op een nest van de Buizerd zijn aangetroffen (2x), valt echter in het niet bij het aantal maal dat dit in 2010 in Nederland (20x) of in 1982-1992 in Drenthe (28x) op een Haviknest gebeurde. 'Nestpredatie' werd daarbij echter niet meegeteld. In de paragraaf over het broedsucces van de Sperwer in de 'Ecologische atlas van de Nederlandse roofvogels' wordt aangegeven dat in Drenthe tijdens de onderzoeksperiode 24x predatie als mislukkingsoorzaak werd vastgesteld. In 22 gevallen was de predator bekend: 20x de Havik, 1x de Eekhoorn en 1x de Buizerd. In het artikel met de broedresultaten in Nederland in 2010 wordt aangegeven dat bij de Sperwer 25x ei- of jongenpredatie als mislukkingsoorzaak werd vastgesteld. In 6 gevallen wordt de predator vermeld: 4x de Havik, 1x de Vlaamse Gaai en 1x de Buizerd – in de laatste twee gevallen was sprake van eipredatie. Maar hoe werd vastgesteld wie in die gevallen de predator was? Werd door de onderzoekers gezien door wie het Sperwernest werd gepredeerd? Of werd dit geconcludeerd aan de hand van prooiresten bij het nest?[9] En is de kans dat de

[8] In 2003 – het jaar dat het aantal succesvolle broedgevallen van de Sperwer in gebied Castricum terugviel naar 2, maar door Choco en haar partner(s) nog niet succesvol werd gebroed – was op een ander nest, vlakbij het nest van Choco, al wel een succesvol broedgeval van de Buizerd. Het is mogelijk dat haar latere partner daar al onderdeel van uitmaakte.

[9] Bijlsma geeft aan dat hij het in lang niet al die gevallen zeker weet. Zelf komt hij tot een dergelijke conclusie "op grond van plukwijzes (havik vaak ter plekke, maar nooit volledig, want prooi versleept; buizerd zelden ter plekke) en verloren veertjes (sperwers attaqueren, en vaak vind je veertjes van de roofvijand)".

Havik als predator wordt aangewezen in het laatste geval niet onevenredig groot? Met name de Havik zal immers volwassen Sperwers en grote jongen slaan en daarvan zullen, anders dan bij predatie van eieren en kleine jongen – meer de specialiteit van een predator als de Buizerd? -, relatief gemakkelijk resten worden teruggevonden. In het stuk over de Ransuil in de 'Avifauna van Nederland' stellen Bijlsma e.a. (2001): "In de jaren tachtig en negentig is predatie door Havik (van adulte en nestjonge Ransuilen) en Buizerd (nestjongen) een steeds belangrijker rol gaan spelen in de aantalsontwikkeling". Maar waarom zou dat niet gelden voor predatie van nestjongen van de Sperwer door de Buizerd?[10]

In de afgelopen 12 jaar zijn wij er nooit getuige van geweest dat een nest van een Sperwer door een Havik of Buizerd werd gepredeerd. Op 8 juli 2000 werden door ons bij een Sperwernest wel twee Bosuilen aangetroffen. Onduidelijk is of die het sparrenbosje waarin dit nest zich bevond als slaapplaats gebruikten of dat zij het op een van de jongen hadden gemunt[11]. Op 29 mei 2010 werd door ons een Sperwernest ontdekt doordat een van de oudervogels heftig alarmeerde en in de onmiddellijke nabijheid twee nogal geagiteerde Vlaamse Gaaien aanwezig waren. Bij de nestcontrole met camera een kleine week later bleek dit nest leeg te zijn. Wellicht zijn de eieren door de Vlaamse Gaaien geroofd. Dat zowel de Sperwer als de Vlaamse Gaaien in eerste instantie werden opgeschrikt door een andere predator is echter niet uitgesloten.

Dat een Sperwer door een Havik werd geslagen, hebben wij in de afgelopen 12 jaar ook nooit gezien. Wel maakten wij mee dat een Ransuil,

---

[10] Bijlsma geeft aan dat hij "veel kleine aanwijzingen" heeft voor de stelling dat bij de Sperwer de Havik de belangrijkste predator is . Dat predatie van Sperwernesten door de Buizerd is toegenomen, is iets waarvan hij echter zeker overtuigd is. Deze toename zou te maken kunnen hebben met het feit dat de Buizerd, net als de Havik (Rutz & Bijlsma, 2006), in toenemende mate te maken heeft met voedselschaarste (Bijlsma, 2009).

[11] Door Bijlsma wordt dit laatste niet onwaarschijnlijk geacht. In Drenthe is, zo heeft hij geconstateerd, predatie van Sperwernesten door de Bosuil toegenomen. En in de studiegebieden van Newton in het zuiden van Schotland en Van Diermen in Noord-Brabant zou dit ook een belangrijke mislukkingsoorzaak zijn. Ook hierbij zou voedselschaarste een rol kunnen spelen.

een Duif, een Meerkoet en een Meeuw ten prooi vielen aan een Havik[12]. Resten van (jonge) Sperwers hebben wij wel met enige regelmaat aangetroffen, zowel op plaatsen waar zij door de Havik werden geplukt als op het nest. In 2010 werd bovendien de ring van een van de Sperwers die dat jaar op een nest in gebied Castricum werd groot gebracht onder een Haviknest in dat gebied aangetroffen. In 2005 hebben wij in het zuidoosten van ons gebied echter ook meegemaakt dat een Sperwer zijn jongen grootbracht op een nest dat zich op ongeveer 40 meter afstand van een Haviknest bevond. Deden deze Sperwers dat in een vlaag van verstandverbijstering? Of handelden zij als Rotganzen die in een goed Lemmingenjaar, ter bescherming tegen andere predatoren, hun nest maken vlakbij dat van een Sneeuwuil? En: zou de Buizerd – of zelfs: (de partner van) Choco – in dit geval niet die andere predator zijn geweest?

Dankbetuiging
De auteur dankt Rob Bijlsma, Henk van der Leest, Henk Levering, Rienk Slings en Dook Vlugt voor hun commentaar op een eerdere versie van dit artikel, en Huub Huneker voor nadere informatie over broedgevallen van de Torenvalk in de jaren 90 in gebied Heemskerk.

Literatuur
Bijlsma, R.G. (1993). *Ecologische atlas van de Nederlandse roofvogels* (m.m.v. A.M. Blomert, W. van Manen en M. Quist). Haarlem: Schuyt & Co (i.s.m. Werkgroep Roofvogels Noord- en Oost-Nederland, en Vogelbescherming Nederland).
Bijlsma, R.G. (2009). Lange voedselvluchten bij Buizerds *Buteo Buteo* in het broedseizoen: een gevolg van voedselschaarste? *De Takkeling, 17*(3), 250-255.

---

[12] Van de Ransuil – die werd geslagen in het noorden ons gebied – zagen wij niet meer dan een wolk van veren. Bij het slaan van de Duif zagen wij - vanaf de Papenberg - de Havik eerst hoogte winnen en zich vervolgens met grote snelheid op zijn prooi storten, ook nu weer met een wolk van veren als gevolg. Bij de Meerkoet was dat niet het geval. Die zwom dan ook in het Hoefijzermeer toen hij door de Havik werd geslagen. De Havik bleef vervolgens op zijn prooi zitten en peddelde met behulp van zijn vleugels naar een van de eilandjes – Lammertink (2003) beschrijft een soortgelijk geval, op dezelfde plek, maar dan met een Wilde Eend als prooi. De Meeuw was al door de Havik geslagen toen wij hem in de polder ten zuiden van Castricum opmerkten. Door een Buizerd werd die vervolgens bij zijn prooi weggejaagd.

Bijlsma, R.G. (2011). Trends en broedresultaten van roofvogels in Nederland in 2010. *De Takkeling, 19*(1), 6-51.
Bijlsma, R.G., Hustings, F., & Camphuysen, C.J. (2001). *Algemene en schaarse vogels van Nederland* (Avifauna van Nederland 2). Haarlem/Utrecht: GMB Uitgeverij/KNNV Uitgeverij.
Dekkers, K. (2001). *Verslag roofvogelinventarisatie duinstreek tussen Wijk aan Zee en Camperduin 2001*. Roofvogelwerkgroep Noord-Kennemerlands Duin.
Huneker, H. (1994). Boomvalken in het Noordhollands Duinreservaat. *De Winterkoning, 29*(2), 38-57.
Koning, F. (2010a). Boomvalk. In: C.J.G. Scharringa, W. Ruitenbeek, & P.J. Zomerdijk (Red.), *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009* (pag. 128-129). Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland en Landschap Noord-Holland.
Koning, F. (2010b). Torenvalk. In: C.J.G. Scharringa, W. Ruitenbeek, & P.J. Zomerdijk (Red.), *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009* (pag. 126-127). Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland en Landschap Noord-Holland.
Koning, F. (2010c). Sperwer. In: C.J.G. Scharringa, W. Ruitenbeek, & P.J. Zomerdijk (Red.), *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009* (pag. 122-123). Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland en Landschap Noord-Holland.
Knijnsberg, L., Levering, H., & Vlugt, D. (1996). *Verslag roofvogelinventarisatie duinstreek tussen Wijk aan Zee en Camperduin 1996*. Roofvogelwerkgroep Noord-Kennemerlands Duin.
Knijnsberg, L., Levering, H., & Vlugt, D. (1997). *Verslag roofvogelinventarisatie duinstreek tussen Wijk aan Zee en Camperduin 1997*. Roofvogelwerkgroep Noord-Kennemerlands Duin.
Knijnsberg, L., Levering, H., & Vlugt, D. (1998). *Verslag roofvogelinventarisatie duinstreek tussen Wijk aan Zee en Camperduin 1998*. Roofvogelwerkgroep Noord-Kennemerlands Duin.
Lammertink, M. (2003). Roeiende havik. *De Winterkoning, 38*(2), 63.
Leest, H. van der (2009). Observaties van broedgeval Boomvalk in Castricum. *De Winterkoning, 44*(1), 3-6.
Leest, H. van der (2010). Wat is er toch mis met de Boomvalk? *De Winterkoning, 45*(2), 17-19.
Leest, H. van der (2011). Eindelijk weer eens uitgevlogen jonge Boomvalken. *De Winterkoning, 46*(2), 19-20.
Leest, H. van der (2012). Broedgevallen Boomvalk 2011. *De Winterkoning, 47*(1), 2-4.

Levering, H. (2011). *Verslag roofvogelinventarisatie 2011*. Castricum: Roofvogelwerkgroep Noord-Kennemerlands Duin.
Levering, H., & Vlugt, D. (1995). *Verslag roofvogelinventarisatie duinstreek tussen Wijk aan Zee en Camperduin 1995*.
Levering, H., & Vlugt, D. (1999). *Verslag roofvogelinventarisatie duinstreek tussen Wijk aan Zee en Camperduin 1999*. Roofvogelwerkgroep Noord-Kennemerlands Duin.
Rutz, C., & Bijlsma, R.G. (2006). Food-limitation in a generalist predator. *Proceedings of The Royal Society B, 273*, 2069-2076.
Sergio, F., & Hiraldo, F. (2008). Intraguild predation in raptor assemblages: a review. *Ibis, 150* (Suppl. 1), 132-145.
Vroege, J. (2012). De Buizerd en de Boommarter. *De Winterkoning, 47*(1), 7-11.

Jongerenrubriek “HET WINTERKONINKJE”

Cees Baart

Intussen groeit onze club jonge vogelaars gestaag door naar 14 jeugd-leden. We verwelkomen deze keer Matz Bergshoeff, Tim de Leeuw en Amber Warners als nieuwe leden. En wanneer men mocht denken dat wij een winterslaap gehouden hebben dan hebben ze het mis. Er is namelijk weer van alles gebeurd. Ik noem de doe-activiteiten als nestkastjes timmeren en vogels schetsen en de twee avonden op stap gaan om de Bosuilen te spotten. Het doet ons als excursieleiders goed, te merken dat steeds meer jeugdleden met de excursies meegaan. We hopen, dat dit zich zo voortzet!

Nestkastjes timmeren

Jan Baart

Zondagmorgen 11 december komen 11 jonge vogelaars zich enthousiast melden voor de timmerklus in de schuur bij Jan Baart. De keus viel op voederhuisjes, Pimpel-en Koolmezenkasten, vleermuizenkast en kasten voor Grauwe Vliegenvanger en Roodborst. Het was mooi om te zien hoe er gemeten, gezaagd en getimmerd werd. En niet te vergeten hoe ze

elkaar af en toe hielpen. Ja, en dan het resultaat. Dat mocht gezien worden. De kastjes werden zelfs voorzien van dakleer, zodat de vogels straks lekker droog kunnen zitten. De tijd ging zoals altijd veel te snel. Maar gezegd moet worden dat een ieder na afloop trots met zijn of haar product naar huis ging. De kastjes kunnen ofwel thuis ofwel bij opa of oma opgehangen worden.

Vogels schetsen

Stef van Leeuwen

Op zondag 15 januari gingen we met de Vogelwerkgroep naar het huis van Cees Baart. Daar gingen we samen met Jan Castricum en Cees vogels tekenen. Maar voordat het zo ver was, lieten zij ons eerst nog mooie foto's van tekeningen en schilderijen van vogeltekenaars zien. Iedereen koos een vogel om te tekenen, dat deden we in 3 stappen.
Eerst moesten we de grove lijnen tekenen, daarna de details. Daarna gingen we de tekeningen inkleuren, en we kregen tussendoor drinken en een koekje. Alle tekeningen zijn heel mooi geworden.

Ik vond het heel leuk en ik heb heel veel zin om dit volgend jaar weer te doen!

Torenvalk

Bosuilen

Matty en Xander

Zaterdag 11 feb 2012 was het weer een heel geslaagde excursie. Wel was het ijskoud, maar je moet er iets voor overhebben, toch? We verzamelden ons bij de hoofdingang van Dijk en Duin, aan de Zeeweg. We zijn met de fiets het bos ingegaan. Je moest uitkijken dat je niet onderuit ging door de sneeuw! Uiteindelijk hebben we 4 bosuilen gehoord: 3 mannetjes en 1 vrouwtje. Helaas konden we ze niet zien. Elke keer als wij dichterbij kwamen, hoorden ze onze voetstappen in de sneeuw en vlogen ze steeds verder weg. Dat was jammer, maar ja, volgend jaar nog een keer! We willen het organisatieteam ervoor bedanken.

Overzicht van komende jongeren-excursies tot de zomervakantie:

Datum	Excursieleiders	Onderwerp
Zondag 15 april	Jan Castricum Marian v Leeuwen	Weidevogels (Hempolder)
Vrijdag 11 mei	Cees Baart Jan Baart	Nachtegalenexcursie
Zondag 10 juni	Hans Stapersma Dick Dekker	Zwanenwater (auto-excursie)

Een vruchtbare Bakkumse of het leven van een productieve Kerkuil met ringnummer 5.338.197.

Henk Eenhoorn

Volgens de database van de Kerkuilen van Noordholland werd op 26 juni 2002 een jonge Kerkuil geringd bij Zomerdijk te Castricum. Het was één van de 5 uitgevlogen jongen. Ze kreeg ringnummer 5.338.197.

Ze zwierf uit over Noord-Holland, kwam uit in de Wieringermeerpolder en vond in 2003, een jaar na haar geboorte, een partner aan de Waardweg bij Slootdorp. Vanaf 2003 t/m 2011 is op het bewuste adres te Slootdorp ieder jaar sprake geweest van broedsels van Kerkuilen. Ieder jaar werden er jongen geringd, vaak meerdere broedsels per jaar.

In 2003, 2004, 2005, 2008, 2010 en 2011 werd telkens 5.338.197 waargenomen in de kast. In de tussenliggende jaren werd er wel gebroed, maar een adult is toen nooit gevangen. We mogen aannemen dat 5.338.197 ook in die jaren wel degelijk betrokken was bij de broedsels. Weliswaar was bij het 2e broedsel in 2004 een andere adulte vrouw aangetroffen (of heeft meegeholpen, wie zal het zeggen). Het betrof de in de Wieringermeer als “Diesel” bekend staande uil, welke, na opgelapt te zijn in de Bonte Piet, die zomer 2 km van de Waardweg was uitgezet. Helaas heeft “Diesel” de winter van 2004/2005 niet overleefd.

2011, haar laatste jaar. 17 juni op kleine jongen, waarvan alle 3 geringde jongen zijn uitgevlogen. 19 november eindcontrole op de 3 geringde jongen van het 2e broedsel. Hiervan liggen er 2 dood in de kast, gestorven vrij kort na het ringen. Van het derde jong geen spoor. En nu komt de eigenaar van het pand op de proppen met een ring van een dode uil, gevonden rond 27 oktober in de singel van de boerderij. Het is ringnummer 5.338.197 de moeder van al die jongen van 2003 t/m 2011, afkomstig van Zomerdijk te Castricum. Omdat er van het derde geringde jong geen enkel spoor te ontdekken is gaan we er vanuit, dat pa in staat is geweest dit jong nog groot te brengen.

Als we wegens “Diesel” het 2e broedsel van 2004 niet meetellen, dan zijn er van 5.338.197 37 jongen grootgebracht !

Geen mist over de Arkemheense Polder, **excursie, 19 november 2011**

Jaap Olbers

Uit eerdere verslagen van Joke Huijser en Joop Zuiderwijk bleek al, dat de oevers van het Nulder- en het Nijkerker-nauw, het uitzicht vanaf de dijk over de Arkenheemse Polder, de talrijke watervogels, evenzoveel argumenten zijn om daar eens heen te gaan. Met negen man, inclusief Marian van Leeuwen, reden we erheen. Voor Ed, Tjalling en mij was het de eerste keer. Daarbij was het weer ons goed gezind; de eeuwige mist maakte om negen uur al plaats voor een verwarmend zonnetje en het bleef die dag aangenaam. Goed licht om de talrijke Smienten en Kuifeenden af te speuren. Er zat van alles tussen. Vier, vijf keer, verplaatsten we ons, eerst oostwaarts, ver voorbij het stoomgemaal, later helemaal in de westpunt van de polder, nabij het Ridder Reinoutgemaal. De beide gemalen met hun stevige schoorsteen en er omheen schuilende opstallen en bosschages, ik heb er lang naar staan kijken.

Links en rechts van me ontdekte men “nieuwe” soorten: een overvliegende Watersnip, die me even aan de Weerribben deed denken, ’n Nonnetje, Brilduikers, een paartje Pijlstaarten, een flinke groep Wintertalingen midden in het brede Nuldernauw. Ze hadden toch grond onder de voeten, want een enkele Kemphaan liep daar drukdoende rond. Langs de rietkraag was ook een Watersnip gesignaleerd. En achter ons, tegen de zon in kijkend – het was nog wat heiig – zat een Buizerd op een paal. Even leek het erop dat het poldermeubilair ook door een Slechtvalk bezet was. In het weiland waren allerlei ganzen, o.a. Brand- en Kolganzen. Het waren er veel minder dan anders, volgens Jan.

Van negen tot twee ongeveer, vertoefden wij op de dijk en raakten allengs aan het tellen, zo’n 5000 Smienten, en over de techniek daarvan werd geruime tijd gediscussieerd. Huub stelde vast dat hij nu dé waarneming van de dag had: hij had in zijn telescoop een vijftal Wintertalingen, die zich in het zonnetje koesterden, onbewust van hun schitterend evenbeeld, weerspiegeld in het rustige water. Géén Narcissussen dus.

Het papiertje waarop ik niet te vergeten soorten krabbelde, vermeldt nog de volgende: Kleine Zwaan, een flink aantal, één Casarca, Grote Zaagbek: één man met vier vrouwen, een overvliegende Waterpieper ..tsjiep… tsjiep… een Toppereend, een Grote Mantelmeeuw, Stormmeeuwen en

Kokmeeuwen, Goudplevieren. Dat er een Kanoet bij zat, betwijfelde Arend. De vogel “gaat kapot” aan organismen in een zoetwateromgeving. Verder Bonte Strandlopers, Witgat, Groenpootruiter.

Het werd tijd om Jans domein, de camping bij Zeewolde, op te zoeken. Na een telefoontje stond er koffie en koek klaar. Eerst nog de omgeving afgespeurd naar Appelvink. En die kregen we prachtig in de kijker. Huub maakte studie van zijn eetgewoonten. Hoe de zaden van de Spaanse Aak behandeld werden. Het totaal van 56 soorten werd hier bereikt met o.a. Holenduif, Houtduif, Boomkruiper, Koolmees, Putter, Vink. Tenslotte, na vieren nog, reden we naar het Harderbos en keken vanaf een fraai gemetselde uitzichttoren naar een tiental Grote Zilverreigers. Alweer een plek die we nog eens zullen opzoeken. En wie weet zien we dán de Zeearend.

Fietsexcursie N.H.D., 18 december 2011

Andre Dekker

Zondagochtend 18 december, verzamelen bij het station Castricum. Het weer zat ons niet mee, het waaide hard en er zaten verschillende regenhagelbuien in de lucht, toch waren we met 5 personen.

Eerst fietsten we naar het boetje van onze Kees, de wind stond recht op de hut, maar als we de deur dicht hielden viel het best wel mee. Er waren heel wat watervogels aanwezig: Meerkoeten, Kuifeenden, Aalscholvers, heel veel Dodaarsen, een Kuifduiker en Brilduikers. Ook een Fuut, maar die zwom aan de andere kant van het meer; na verloop van enige tijd kwam hij vlak voor de hut boven en was druk aan het vissen, we zagen hem verschillende keren met een visje boven komen. Er vloog ook nog een Havik rond en er waren verschillende vrouwtjes Zaagbekken rond het eiland te zien. Na een tijdje zijn we richting Egmond gefietst en hebben rond gekeken, maar de Kapekster liet zich niet zien, onderweg nog wel 2 Buizerds. Hierna fietsten we richting Karpervijver, onderweg hoorden en zagen we verschillende Glanskoppen, Pimpelmezen, Goudhaantjes, we hoorden ook een Kuifmees, maar we zagen hem niet. Bij de Karpervijver aangekomen hebben we nog wat eendensoorten gezien, heel veel Krakeenden, Slobeenden, Kuifeenden en Meerkoeten, ook waren er 3 Wintertalingen.
Het was inmiddels bijna 1 uur geworden, dus besloten we een punt achter de excursie te zetten - al met al een leuke en gezellige ochtend, zelfs het weer was ons af en toe goed gezind.

Verslag excursie Friese waddenkust, 14 januari 2012

Joop Zuiderwijk

Met dertien deelnemers vertrekken we rond half acht met Arend de Jong als excursieleider. De lucht is dicht bewolkt en de temperatuur bedraagt ongeveer zes graden. Warme kleding is dus geen overbodige luxe zoals ervaring ons geleerd heeft, zeker als je gaat naar een gebied waar meestal een harde wind staat en weinig beschutting is. De route naar Friesland gaat via de Wieringermeer en de A7, waar ook, net als op de dijk, 130km/u gereden mag worden wat wij, milieu bewust als wij zijn, dus niet doen.

Over de Afsluitdijk rijdend, zijn er opvallend weinig vogels op het overigens vlakke water te zien. Slechts enkele groepen Kuifeenden op wisselende afstanden van elkaar en zo nu en dan een voorbij vliegende Meeuw. Zoals gebruikelijk is bij een excursie naar Friesland wordt altijd eerst de haven van Kornwerderzand aangedaan. Hier voegen zich nog vier leden uit Alkmaar bij de groep.

Toppereenden Foto: Cees Baart

We parkeren de auto's aan het eind van de haven en het spotten kan beginnen. Al direct verspreidt men zich - men loopt naar links of naar rechts - roept elkaar wat er gezien wordt toe, al dan niet vergezeld van een min of meer duidelijke plaats aanduiding. Met al die steigers en houten palen en overige zicht belemmerende obstakels wil dit niet altijd lukken. Het gaat er soms nogal hilarisch aan toe. Zodoende dat er wel eens wat door anderen gemist wordt onder andere door mijzelf.

Direct wordt de aandacht gevestigd op een groep eenden dicht aan de kant van het open water. Het is een gemengde groep van Topper- en Kuifeenden met daar tussen enkele Tafeleenden. Bij de Topper vrouwtjes is de witte ring aan de snavelbasis heel duidelijk te zien.

Er blijken meer soorten in de haven aanwezig te zijn dan ogenschijnlijk lijkt. Zo noteren we een drietal Dodaars, een Grote Zaagbek, enkele Blauwe Reigers, een nog mooi op kleur zijnde Eidereend (M), enkele Tureluurs langs de rand van het dijkje aan de overkant in gezelschap van een Bergeend en twee Steenlopers. Ook boven onze hoofden valt een en ander te zien zoals een koppel overvliegende Holenduiven en enkele Aalscholvers. Ook de Wulp geeft met zijn markante roep aan er bij te horen. Zo nu en dan vliegen er wat over en een enkeling scharrelt rond op het dijkje aan de overkant. Evenzo vier overvliegende Scholeksters. Als we vinden hier genoeg gezien te hebben wordt besloten ook even te gaan kijken aan de zeekant van de haven. Hier treffen we een Nonnetje (M), Brilduiker en de Fuut aan.

We vervolgen onze weg langs de parallelweg met langs de kant nog enkele Blauwe Reigers en in de berm van de weg een groep Grauwe Ganzen met daartussen meerdere Kolganzen. In deze uithoek van het IJsselmeer verblijven nagenoeg altijd veel Knobbelzwanen, soms wel tegen de honderd. Daarom des te opmerkelijker dat er hier nu geen enkele te zien is. We verlaten de snelweg en rijden richting Harlingen. Enige kilometers voor deze stad slaan we de zijweg richting Kimwerd in en via wat smalle wegjes komen we bij ons tweede doel; een natuur ontwikkelingsgebied. Ter hoogte van een uitzichtheuvel - waar we overigens geen gebruik van maken - wordt in de berm geparkeerd. Bij het aanrijden hebben we al gezien dat op het deels omgeploegde land veel vogels zitten. Als eerste een flinke groep ganzen met zo te zien hoofdzakelijk Kolganzen. Pal voor ons uit honderden Kieviten en waar Kieviten zijn, zijn ook vaak Goudplevieren te vinden. En dus ook hier. Zij vallen in eerste

instantie niet direct op tegen de donkere ondergrond maar als dan net de zon enigszins doorbreekt, kunnen we ze goed onderscheiden. En het zijn er heel veel, als afzonderlijke groep, maar ook gemengd met de Kieviten. Een fascinerend schouwspel krijgen we voorgeschoteld als de hele meute zo maar ineens op de wieken gaat. Dit blijft toch altijd fantastisch om te zien zo'n door de zon beschenen heen en weer wentelende zwerm vogels; het beurtelings zwart/wit van de Kieviten en het glanzende goudbruin van de Plevieren. Om daarna geleidelijk weer op het veld neer te strijken. Men kan hier geen genoeg van krijgen.

Maar ook achter ons in de lucht gebeurt er iets. Luid "gakkend" kondigt zich een waar eskader Kolganzen aan. Ze vliegen in meerdere "gestrekte" V-formaties op lijn naast en achter elkaar over ons heen en verdwijnen in de verte. Werkelijk schitterend. Enthousiasme bij het zien van een Slechtvalk. Ook deze komt van achter ons; vliegt wat rond, scheert laag over de grond, doet een mislukte aanval op iets op de grond en gaat uiteindelijk in het geploegde veld zitten, ons de gelegenheid gevend hem uitvoerig te bekijken. Op flinke afstand van ons richting de hoofdweg blijken ook Brandganzen te zijn die dus ook op de waarnemingen lijst bijgeschreven worden. Tussendoor krijgen we bezoek van een tweetal surveillerende politie beambten die wel eens wilden weten wat wij daar aan het doen zijn. Na wat heen en weer gepraat gaan zij weer verder met hun werk en is dat ook voor ons het moment weer in de auto's te stappen en verder te gaan richting de waddenkust.

Langs diverse dorpjes met hun welluidende Friese namen (Easterbierum, Tsjummearum, Minnertsgea) en twee Buizerds op een paal pal langs de weg belanden we in De Westhoek met op de hoek van het wegje naar de dijk, een Chinees restaurant met een tuin waar tientallen Boeddha beelden staan opgesteld. Een stenen trap brengt ons boven op de dijk met uitzicht op het wad. Het is laag water waardoor de meeste vogels ver weg zitten en moeilijk, zeker de kleinere soorten steltlopers, van elkaar te onderscheiden en te benoemen zijn. Ook het nogal sombere weer werkt hierbij niet mee. Duidelijker te zien zijn de vele over het wad verspreide Bergeenden en de daar tussen lopende Wulpen en Scholeksters. Op afstand landt een groepje Rotganzen; goede ogen melden enkele Zilverplevieren en Rosse Grutto's. Opvallend en ook wel teleurstellend dat in het rietveld beneden aan de dijk geen enkel spoor van leven te bekennen is. Geen rietvogeltje laat zich zien noch horen.

Het is inmiddels middag geworden en tijd om verder te gaan. We rijden over de Oudebiltdijk naar het bij vogelaars bekende kijkpunt “Zwarte Haan”. Op de dijk worden we gewezen op een “biddende” roofvogel; het blijkt een Ruigpootbuizerd te zijn.

Ruigpootbuizerd Foto: Cees Baart

We lopen die kant uit om de vogel wat dichter te kunnen bekijken maar dat levert niet veel op omdat ook hij/zij zich eveneens verplaatst. Op het wad bevindt zich een grote hoeveelheid dicht op elkaar gepakte Scholeksters en een massaal veld van wel duizenden, hoofdzakelijk Stormmeeuwen. Ongetwijfeld zullen er ook andere soorten, zoals Kokmeeuwen, tussen zitten het geen mede door het slechter wordende zicht moeilijk te zien is. Verder natuurlijk ook hier Bergeenden en zowaar wat Smienten en Wintertalingen en op de dijk een vijftal elkaar achterna jagende Eksters.

Het verblijf op de dijk wordt abrupt afgebroken als het dan toch gaat regenen - het dreigt al een tijd - we hals over kop de auto’s opzoeken.

Na overleg wordt besloten niet verder naar Holwert te rijden maar terug te gaan om dan de resterende tijd te besteden aan de haven van Den Oever voor - wie weet - nog wat leuke waarnemingen.

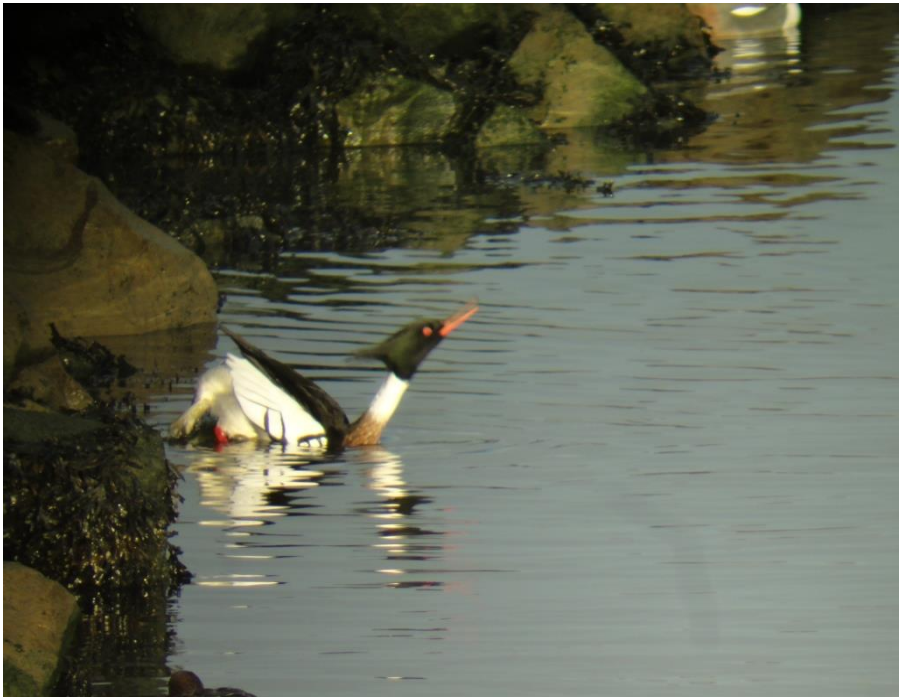

Middelste Zaagbek Foto: Cees Baart

En dit pakt goed uit want met enkele Dodaars, Middelste Zaagbek en een niet door iedereen geziene Zeekoet zwemt er een wel voor iedereen zichtbare Zwarte Zee-eend met een duidelijk gekleurde gele snavel rond. Aanvankelijk wordt nog gedacht aan een Amerikaanse Zee-eend; in verband met het knobbeltje op de snavel; maar bij nader inzien en het raadplegen van de vogelgids houdt dit geen stand. Maar desondanks een mooie waarneming.

Over de strekdam lopen we naar het betonnen observatiepunt. Op een houten plankier ligt een Zeehond lui uitgestrekt, te niksen. Als hij (of zij) het hoofd onze kant op draait zijn de snorharen en zijn droevig ogende aanblik met de kijker goed te zien. Als besluit worden we nog verrast met een

groep pootje badende Kluten waar mee dan ook - het is inmiddels 16.15 uur - een eind is gekomen aan deze waddendag. Er rest ons alleen nog de rit naar Castricum.

Met dank aan iedereen en uiteraard Arend voor de leiding van deze dag.

Vogelbladen

Rien Burger

Tussen Dijk en Duin, nr 4, 2011

-Purperreigers broeden in riet dat in ondiep water groeit en dat toch onbereikbaar is voor predatoren zoals de Vos. Grauwe Ganzen houden ook van riet maar dan om op te eten. Door de grote aantallen van deze vogels kan deze vraat zo ernstig worden, dat het riet verdwijnt en daarmee ook de Purperreiger. Een dilemma voor beheerders: wat willen wij in ons gebied - Purperreigers of Grauwe Ganzen?

-In een uitvoerig artikel beschrijft Piet Zomerdijk de problemen waarvoor Smienten gesteld worden om de winter te overleven. Smienten eten alleen maar gras. Gras heeft echter een lage voedingswaarde en dat betekent dus lang grazen. Bij een onderzoek in Duitsland bleek dat ze daar in de winter wel per dag 15 uur mee bezig moeten zijn. De Smient is een relatief kleine vogel, die veel last heeft van predatie. Daarom is de meest ideale leefomgeving een eiwitrijk grasland met dicht in de buurt brede sloten waarin ze kunnen vluchten als een roofvogel zich aandient. Als die sloten smal zijn, kiest de Smient ervoor 's nachts te foerageren in overdag te rusten op een breed water. Een complicatie vormt vorst, wanneer de sloten bevriezen. De vogels moeten dan op zoek naar plassen die diep zijn en daarom niet zo snel dichtvriezen. Op zulke plassen kan men in de winter vaak duizenden Smienten aantreffen. Enkele voorbeelden in onze provincie: de Ouderkerkerplas, de Stooterplas in het Twiske en de recreatieplas in het Geesterambacht. Nog moeilijker wordt het als het sneeuwt. Bij een sneeuwlaag van 2-3 cm is het gras onbereikbaar. Duurt het lang dan moeten de Smienten naar het zuiden vertrekken, naar Noord-Frankrijk bijvoorbeeld, waar ze liefdevol worden verwelkomd met wolken hagel.

Sovon nieuws, nr 4, 2011

-Het gaat bar slecht met de Scholekster. Onderzoek naar de oorzaak kan mogelijk de reden hiervan achterhalen. Daarom worden op veel plaatsen jonge Scholeksters van een kleurring voorzien. Als men zeker is van het

nummer dat op de ring staat , wordt men verzocht dit door te geven aan: WWW.Watertrack.nl

Duin, nr 4, 2011

-Op de vinkenbaan in de Kennemerduinen heeft men geconstateerd dat in de winter duindoornbessen een belangrijke voedselbron vormen voor Roodborsten. Er werden veel Roodborsten gevangen die zich te goed hadden gedaan (oranje poep!) op de Duindoorns. Ze bleken gemiddeld 20% in gewicht te zijn aangekomen!

-Boommarters worden eigenlijk pas vanaf de jaren negentig in de duinen gezien. In 2009 werd geconstateerd dat ze zich ook in de duinen voortplanten. Met een zogenaamde cameraval werden daar namelijk jonge Boommarters gezien. Cameravallen zijn opgestelde camera's die reageren op beweging. In 2010 is Landschap Noord-Holland met een onderzoek gestart in Zuid-Kennemerland.

De Kieft, nr 4, 2011

-Het gaat goed met de zwaluwen in de Zaanstreek. Ieder jaar vanaf 2006 stijgt het aantal gevonden nesten van de Huiszwaluw. In 2006 was het aantal 173; in 2011 meer dan een verdubbeling, namelijk 396 nesten. Ook de Oeverzwaluwen in de wand in het Twiske, broedden in 2011 met meer paren: 50 bij het eerste legsel en 29 bij het tweede legsel. In 2010 waren dat er resp. 48 en 20. De Boerenzwaluwen zijn niet overal geteld. Wel in Polder Westzaan; daar kwam men tot een respectabel aantal van 173 bij de eerste telling en 154 bij de tweede telling.

WAARNEMINGEN IN HET WERKGEBIED

Leo Heemskerk

Dit waarnemingen overzicht beslaat de periode van 1 oktober t/m 31 december 2011. Het is kleine selectie van leuke waarnemingen uit het waarneming.nl archief en trektellen.nl. Alle waarnemingen zijn te lezen op waarneming.nl en trektellen.nl. Alle waarnemers worden hartelijk bedankt voor het invoeren van hun waarnemingen, ook al zijn de waarnemingen niet in dit overzicht verwerkt. Vragen over http://www.waarneming.nl kunnen gesteld worden aan info@waarneming.nl of eventueel aan ondergetekende. Mocht u vragen of opmerkingen hebben over dit overzicht, mail dan naar leo@heemdijk.demon.nl of bel me op 0251-655222.

Kuifduiker
Vanaf 11 december waren drie kuifduikers aanwezig op het Hoefijzermeer. In de dagen erna werd een kuifduiker bijna dagelijks gezien. De laatste waarnemingsdatum is 18 december.
Grauwe Pijlstormvogel
Op 10 december zag Hans Kuperus een Grauwe Pijlstormvogel vrij ver over zee naar noord vliegen. Gezien van af Castricum aan Zee.
Vale Pijlstormvogel
Ruud Altenburg zag op 10 oktober een Vale Pijlstormvogel langs vliegen.
Aalscholver
Op 27/11 zag Lonnie Bregman een aalscholver met een Deense ring op het Hoefijzermeer.
Kuifaalscholver
Werden weer gezien bij de sluizen en pieren van IJmuiden.
Roerdomp
Op 27/11 een Roerdomp voor het Boetje langs naar rechts. L. Bregman
Kleine Zilverreiger
1 oktober 2 ex. NHD – Zuidernollen P. Ruiters, J. Vroege, H. Levering
27 oktober 1ex. Castricummerpolder Joop Scheijbeler
14 december 1 ex. Weilanden ten oosten van Bakkum CS Roselaar
Grote Zilverreiger
Gedurende de hele periode werden Grote Zilverreigers gemeld. Deze witte reiger met gele snavel stond ook regelmatig inde Limmerpolder. Opmerkelijk was dat daar op 28 oktober een **Koereiger** werd gemeld.
Kleine Zwaan
Na de boeiende lezing over de Grote trek van Kleine Zwaan in de Hoep op 22 november werd er op 11 december een kleine zwaan met halsband gezien in een groep van 8 in het Infiltratiegebied door Hans Schekkerman (geel 966A). Op 22/11 werden 7 ex. gezien in het NHD – Infil. Dick Dekker
Wilde Zwaan
Vanaf de 2e week november werden er weer wilde zwanen gezien in het Infiltratiegebied; op 8/11 verbleven 2 vogels in de Castricummerpolder
Toendrarietgans
10 november 5 ex. richting zuid over IJmuiden – Noordpier Paul de Jong
11 november 14 ex. richting oost over NHD - Zweefvliegveld CS Roselaar
12 november 28 ex. tp in de Castricummerpolder Jan van Leeuwen
16 november 3 ex. ter plaatse in het Infiltratiegebied Frank Valk
Kleine Rietgans
11 november 11 ex. tp op bollenstoppel Zanderij Hans Schekkerman "Curieuze plek”

11 november 200 ex. naar zuid NHD - Infiltratiegebied CS Roselaar "minimaal 200 zuid in 2 uur"
13 november 3 ex. overvliegend Z, Wijk/Zee - strand&duinen Vincent Hart
19 november 4 ex. overvliegend IJmuiden - Pieren / Noordzee Evert Meijer
20 november 16 ex. foeragerend Limmen - Limmerpolder Dick Dekker
23 november 12 ex. foeragerend Bergen (NH) (gemeente) Cees Baart
29 november 15 ex. foeragerend Limmen - Limmerpolder peter van renen
30 november 14 ex. ter plaatse Limmen - Limmerpolder Cock Reijnders
3 december 14 ex. tp Limmen - Limmerpolder P.Julsing & P. van Renen

Dwerggans

4 december 6 ex. ter plaatse Limmen - Limmerpolder Peter Mol

Rotgans

Naast langs vliegende vogels op zee de volgende vogels tp
20 oktober 1 ex. tp NHD - Infiltratiegebied S. Wytema & P. v/d Wielen
25 oktober 3 ex. tp NHD - Infiltratiegebied Ad Hamers & Ton van Egmond

Roodhalsgans

1 oktober 1 ex. ter plaatse Heiloo - Vennewaterspolder Ronald Sunnotel, Ruud Altenburg, Henry van Lierop & Jos Vroege (vanaf 26 september)

Carolina-eend

22 oktober 1 ex. foeragerend Limmen Peter van Renen

Mandarijneend

2 december 3 ex. tp NHD - Karpervijver Arend de Jong "2man 1vrouw"
14 oktober 1 ex. tp NHD - Karpervijver Ruud Costers

Smient

21 december 9500 ex. rustend Alkmaardermeer Bart Korf

Krakeend

29 november 125 ex. rustend NHD - Karpervijver Ruud Costers

Wintertaling

13 oktober 285 ex. tp Waterberging Noorderveld Hans Schekkerman

Krooneend

Werd gezien in de Karpervijver, op het Hoefijzermeer en bij Duin en Bosch

Hybride Tafeleend x Witoogeend

Zat de gehele periode op de Karpervijver. Vermoedelijk hebben de drie meldingen van Witoogeend betrekking op deze vogel.

IJseend

8 Oktober naar noord Castricum - Strand Ruud Altenburg & Mark Res

Grote Zaagbek

Op 27 december de grootste groep op de slaapplaats het Hoefijzermeer: 29 vogels geteld die ook baltsgedrag toonden. Arend de Jong

Rode Wouw
Op 15 oktober een Rode Wouw in het Noord Hollands Duin bij Egmond
Zeearend
Op 14 oktober zag Pim Mul (collega van Hans Stapersma) er een bij Uitgeest. Een dag later werd een Zeearend regelmatig vliegend gezien bij de vinkenbaan. Mogelijk was er die dag een tweede vogel.
Steppekiekendief
Vanaf 13 tot 16 oktober vloog een opvallende kiekendief door het duin. Vlgs Mark Res en Jos Vroege een vrouwtje Steppekiekendief
Sperwer
Maar liefst 47 sperwers op 15 oktober naar zuid. R. Altenburg en anderen
Ruigpootbuizerd
Regelmatig werden Ruigpootbuizerden gezien in het Noord Hollands Duin. Op 28 oktober vlogen in twee uur tijd 13 exemplaren naar zuid. Een enkele vogel en groepjes van 3, 4 en 5 vogels.
Visarend
Op 1 en 26 oktober werd er een visarend gezien in het infiltratiegebied.
Patrijs
27 Oktober 6 ex. ter plaatse Bergen (NH) (gemeente) Johan Stuart
Morinelplevier
3 ex. overvliegend zuid NHD - Terrein Egmond Yvo Tempelmans Plat
Goudplevier
26 November 5000 ex. rustend Akersloot - Hempolder Arend de Jong
4 December 4500 ex. ter plaatse Limmen - Limmerpolder Dick Dekker
Zilverplevier
6 Oktober 3 ex. ter plaatse NHD - Doornvlak Arend de Jong
26 November 1 ex. ter plaatse Akersloot - Hempolder Arend de Jong
Kievit
26 November 3000 ex. rustend Akersloot - Hempolder Arend de Jong
Kanoet
9 December 1 ex. tp NHD - Terrein Bakkum Peter Mol "Tussen de Drieteenstrandlopers"
14 December 1 ex. ter plaatse Castricum - Zeeweg Ties Diekema
Drieteenstrandloper
9 December 200 ex. ter plaatse Castricum aan Zee Peter Mol "Het aantal is nog een voorzichtige schatting. Het waren er waarschijnlijk meer."
Kleine Strandloper
10 Oktober 1 ex. ter plaatse Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg
16 Oktober 3 ex. ter plaatse Waterberging Noorderveld Jos Vroege
19 Oktober 3 ex. ter plaatse Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg

22 Oktober 1 ex. ter plaatse Waterberging Noorderveld Joost Heeremans
23 Oktober 3 ex. ter plaatse Waterberging Noorderveld meerdere waarn.

Krombekstrandloper

13 Oktober 1 ex. ter plaatse Waterberging Noorderveld H. Schekkerman
16 Oktober 4 ex. ter plaatse Waterberging Noorderveld Jos Vroege
22 Oktober 2 ex. ter plaatse Waterberging Noorderveld Joost Heeremans
23 Oktober 3 ex. ter plaatse Waterberging Noorderveld Joost Heeremans & Jos Vroege

Kemphaan

10 Oktober 8 ex. ter plaatse Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg
13 Oktober 10 ex. ter plaatse Waterberging Noorderveld H. Schekkerman
16 Oktober 12 ex. ter plaatse Waterberging Noorderveld Jos Vroege
22 Oktober 2 ex. ter plaatse Waterberging Noorderveld Joost Heeremans
23 Oktober 10 ex. foerag. Waterberging Noorderveld meerdere waarn.
20 November 2 ex. ter plaatse Waterberging Noorderveld J. Heeremans
26 November 2 ex. ter plaatse Akersloot - Hempolder Arend de Jong
28 November 4 ex. foeragerend Akersloot - Hempolder Bert Klees
4 December 3 ex. ter plaatse Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg

Bokje

13 Oktober 2 ex. ter plaatse NHD - De Mient David Tempelman
16 Oktober 1 ex. opvliegend NHD - Terrein Castricum Piet Admiraal
26 Oktober 1 ex. opvliegend NHD - Infiltratiegebied Pim Julsing "Pal voor mijn voeten opvliegend"
30 Oktober 1 ex. opvliegend NHD - Cas. G.&H. Dijkstra & J. Breidenbach
23 November 1 ex. ter plaatse NHD - Zuidernollen Arnold Wijker
24 November 1 ex. rustend Limmen - Limmerpolder Onno Steendam “tot op een meter te benaderen”

Zwarte Ruiter

10 Oktober 1 ex. ter plaatse Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg

Middelste Jager

11 waarnemingen in deze periode. Merendeel bij de pieren van IJmuiden.

Kleinste Jager

6 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - Hazenduin Mark Res Korte tijd tp. Erg klein jagertje met naar verhouding lange dunne vleugels en meer sternachtige vlucht was in verhouding met de Grote Stern te bekijken. Was overigens op dat moment trouwens al de 8e Jager van de ochtend.
10 Oktober 1 ex. ter plaatse IJmuiden - Noordpier Johan Engels

Grote Jager

4 Oktober 1 ex. foeragerend Castricum - Strand/Noordzee Arend de Jong

5 November 2 ex. ter plaatse Egmond aan Zee Johan van Onna "2 zeker mogelijk nog een derde vogel."

Middelste Jager Foto: Arnold Wijker

Dwergmeeuw
16 Oktober 1 ex. ter plaatse CS Roselaar "foeragerend boven en zwemmend in Hoefijzermeer"
9 December 4 ex. foeragerend NHD - Hoefijzermeer Hans Schekkerman "3 adult 1 1e winter"
Vorkstaartmeeuw
Met maar liefst 10 waarnemingdagen was het een zeer goede periode. Ze werden vooral in IJmuiden gezien. Ook mooie foto’s !
Geelpootmeeuw
9 Oktober 3 ex. ter plaatse Wijk aan Zee - strand&duinen Jan Zorgdrager
21 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - Hoefijzermeer CS Roselaar "badderend tussen Grote Mantels; ging na het bad nog even op eilandje zitten zodat de knalgele poten goed te zien waren"

Vorkstaartmeeuw Foto: Cock Reijnders

Pontische Meeuw
10 December 1 ex. ter plaatse Wijk aan Zee - zeereep en strand A. Wijker
12 December 6 ex. ter plaatse Wijk aan Zee - strand&duinen R. Altenburg
17 December 2 ex. ter plaatse Wijk aan Zee - strand&duinen meerdere waarnemers
Kleine Burgemeester
11 December 1 ex. ter plaatse Wijk aan Zee Ken Kraaijeveld Tussen miljoen meeuwen.
11 December 1 ex. ter plaatse IJmuiden - Hoogovens e.o. Ruud Altenburg "In Averijhavendepot"
17 December 1 ex. ter plaatse Wijk aan Zee / IJmuiden meerdere waarn.
Grote Burgemeester
5 November 1 ex. ter plaatse IJmuiden – Noordpier Meerdere waarnemers
18 December 1 ex. overvliegend zuid NHD - Zuidernollen Willem Olbers "Tijdens de viswedstrijd zeilde vogel achter me tegen de duinrand voorbij"
Mogelijke **Ross' Meeuw**
Na de melding van een mogelijke Ross'Meeuw op 10 September werden in deze periode twee meldingen van een mogelijke Ross' Meeuw gedaan.
10 December 1 ex. naar zuid Cas.- Strand/Noordz R. Altenburg en M. Res.
30 December 1 ex. naar zuid Castricum - Strand/Noordzee Mark Res
Alk
27 Oktober 1 ex. ter plaatse Castricum aan Zee Steven Wytema

Papegaaiduiker
13 November 1 ex. richting noord Castricum - Strand/Noordzee Mark Res "Tijdens zeetrektellen,in eerste instantie op jizz maar ondervleugel was duidelijk donker en goed te zien met het zonnetje erbij."
Turkse Tortel
31 Oktober 100 ex. ter plaatse A9 - Velsen-Noord Jan de Jong
Halsbandparkiet
Deze soort wordt nu maandelijks gemeld. Op 31 December waren er maar liefst 9 vogels in Heemskerk aanwezig.
Kerkuil
17 Oktober 1 ex. ter plaatse Heemskerkerduin e.o. Bram Ubels
28 Oktober 3 ex. ter plaatse NHD - Terrein Heemskerk Jan van Leeuwen
Velduil
22 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - Zweefvliegveld P. Hilgeman & F. Roos
28 Oktober 1 ex. overvliegend NHD – Vogeld. H.v Oosterhout&J. Brandjes
29 Oktober 1 ex. overvliegend NHD - Infiltratiegebied Sander Schagen
IJsvogel
Op de volgende plekken werden in deze periode ijsvogels gezien: Heemskerk, Castricum (4x), NHD – Hoefijzermeer (3x), Beverwijk, NHD – Karpervijver (6x), Wijk aan Zee – staalfabrieken, Uitgeest en Limmen
Draaihals
25 Oktober 1 ex. opvliegend NHD - Terrein Castricum Marian v. Leeuwen "Vloog op vanuit de berm en ging op een tak zitten. Hij/zij verplaatste zich nog 2 maal om dan weg te vliegen. Heel goed kunnen zien"
Groene Specht
Er werden 22 Groene Spechten gemeld. Dick Dekker had er op 20 november 2 in de boom in zijn voortuin.
Kleine Bonte Specht
2 Oktober 1 ex. overvliegend NHD - Terrein Heemskerk Hans Kuperus
21 Oktober 1 ex. overvliegend Castricum - Zeeweg Sam Gobin
24 Oktober 1 ex. gevangen op de VRS Castricum
13 December 1 ex. tp NHD - Terrein Heemskerk A. d. Jong & J. Walta
Strandleeuwerik
22 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - Egmond Binnen Natasja Nachbar
24 Oktober 1 ex. foeragerend NHD - Infiltratiegebied Bert Klees
27 Oktober 5 ex. overvliegend NHD - Vogelduin Sjoerd van Wierst
5 November 2 ex. ter plaatse NHD - Terrein Bakkum Jan Mudde
Grote Pieper
14 Oktober 1 ex. overvliegend noord Castricum aan Zee H. Schekkerman
15 Oktober 1 ex. overvliegend NHD - Zuidernollen Ruud Altenburg

24 Oktober 1 ex. naar zuid NHD - Soeckebacker S. Schagen "Roepend."
24 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - Zuidernollen Arnold Wijker, Piet Admiraal, René Vos
29 Oktober 3 ex. overvl. (2Z, dan 1N) NHD - Vogelduin meerdere waarn.
30 Oktober 1 ex. opvliegend NHD - Infiltratiegebied Rob Baars
31 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - Terrein Bakkum Luc Knijnsberg
4 November 1 ex. ter plaatse NHD - t.h.v. Paal 48 Jos Vroege
13 November 1 ex. naar zuid Wijk aan Zee - strand&duinen Vincent Hart

Duinpieper

1 Oktober 2 ex. overvliegend zuid Wijk aan Zee Alle 2 hoog roepend over.

Petsjorapieper

15 Oktober 1 ex. overvliegend zuid NHD - Vogelduin Henk Levering "Er vloog een pieperachtige over met een mij onbekend geluid: het deed denken aan het 'zweepje' van Porseleinhoen, 'fuieet'. Later liet Hans Schekkerman mij 2 roepjes van Petsjorapieper horen, het tweede leek precies op wat ik gehoord had. Ik meld het voor wat het waard is, maar misschien heeft iemand anders dit opvallende roepje ook gehoord"

Graspieper

2 Oktober 2422 ex. naar zuid NHD - Vogelduin L. Bregman, R. Altenburg

Roodkeelpieper

30 Oktober 1 ex. overvliegend Castricum aan Zee Nico Hopman "twee keer de duidelijke lange psie-roep gehoord"

Waterpieper

21 Oktober 1 ex. overvliegend NHD - Zuidernollen Sam Gobin
24 Oktober 2 ex. vangst 3 overvliegend NHD - Zuidernollen VRS Cas.
3 November 2 ex. tp Uitgeest – De Oude Venne C. de Vries "zeer nat grasland"
4 November 4 ex. ter plaatse NHD - De Krim Luc Knijnsberg
5 November 1 ex. roepend Heemskerk Ruud Altenburg

Oeverpieper

2 Oktober 2 ex. ter plaatse NHD - Infiltratiegebied Luc Knijnsberg
15 Oktober 1 ex. naar zuid NHD - t.h.v. Paal 43 Marian v. Leeuwen
15 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - Zuidernollen Jos Vroege
16 Oktober 1 ex. vangst NHD - Zuidernollen Piet Admiraal, Bram Ubels ea
22 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - Zuidernollen Jos Vroege
28 November 1 ex. ter plaatse Wijk aan Zee - Vuurbaakduin e.o. A. Vriens
Ook op de pieren van IJmuiden veel Oeverpieper waarnemingen

Grote Gele Kwikstaart

1 Oktober 1 ex. ter plaatse Castricum Mark Res
1 Oktober 1 ex. ter plaatse Castricummerpolder Jos Vroege

16 Oktober 1 ex. vangst NHD - Zuidernollen Piet Admiraal, Bram Ubels ea
23 Oktober 1 ex. ter plaatse Waterberging Noorderveld Joost Heeremans
18 November 1 ex. ter plaatse Velsen-Noord Hubert Kivit
27 November 1 ex. ter plaatse Castricum Sander Schagen
5 December 2 ex. ter plaatse Heemskerk H. Groot "Ook op 6 december"
14 December 1 ex. ter plaatse Heemskerk Hans Groot

Blauwborst

23 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - Hoefijzermeer Wim Kok

Blauwstaart

Op 15 Oktober werd een Blauwstaart gevangen op VRS Castricum. Deze vogel werd een paar dagen later gezien van af het Pad bij het Hoefijzermeer. T/m 31/10 werd de vogel gezien. 344 waarn. hebben de vogel ingevoerd in waarneming.nl. 22/11 was de drukste dag (75 waarn.)

Blauwstaart Foto: Roelof de Beer

Zwarte Roodstaart

20 Oktober 1 ex. foeragerend Uitgeest Danny en Lonnie Bregman
22 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - Hoefijzermeer Jos Vroege

Roodborsttapuit

2 December 1 ex. ter plaatse IJmuiden - Hoogovens e.o. Rutger Rotscheid

Aziatische Roodborsttapuit
Op 27 oktober ontdekt door Maurits Martens vlak bij het Vogelduin.
Tapuit
De laatste waarneming was op 14 November: een vrouwtje in het NHD t.h.v. Paal 43 waargenomen door Arend de Jong
Beflijster
10 Oktober 1 ex. opvliegend Castricum aan Zee Henk van der Leest
14 Oktober 1 ex. overvliegend zuid NHD - Zuidernollen Henk Levering
16 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - De Krim Peter Logtmeijer
30 Oktober 1 ex. ter plaatse Castricum Erwin van Saane
Goudlijster
Op 29 oktober vloog een Goudlijster recht over de ringershut samen met wat andere lijsters. Richard Reijnders en Rob Leurs Helaas geen foto's.
Pallas' Boszanger
Frank Aarts en James Lidster ontdekten bij het uitstappen van de auto op de parkeerplaats bij Castricum aan Zee een Pallas' Boszanger op 25/10. Waarschijnlijk dezelfde vogel werd daar ook op 29 en 30/10 gezien
Bladkoning
Er werden in totaal 18 Bladkoningen gevangen op VRS Castricum. Het bezoek aan de Blauwstaart leverde veel Bladkoning meldingen op. Op de volgende locatie's werden ook Bladkoningen gezien:
16 Oktober 1 ex. tp Heemskerkerduin e.o. Piet Admiraal "2de jaar achter elkaar in de tuin"
18 Oktober 1 ex. roepend Heemskerk - Landgoed Marquette P. v/d Wielen
22 Oktober 1 ex. roepend NHD - Doornvlak Harry Smit
26 Oktober 1 ex. roepend Castricum P. Julsing Begraafplaats Onderlangs
5 November 1 ex. roepend NHD - Infiltratiegebied Bert Logtmeijer
18 November 1 ex. tp NHD - Middenweg / Vlewoseweg e.o. L. Knijnsberg
Bruine Boszanger
27 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD – Vogelduin ontdekt door Steven Wytema en Vincent Hart. Geluid opgenomen (waarneming.nl)
Siberische Tjiftjaf
26 November 1 ex. ter plaatse NHD - Terrein Egmond Leon Edelaar
30 November 1 ex. ter plaatse NHD - De Krim Luc Knijnsberg
Vuurgoudhaan
14 Oktober 2 ex. ter plaatse NHD - Infiltratiegebied CS Roselaar
15 Oktober 3 ex. ter plaatse Heemskerkerduin e.o. Piet Admiraal
15 Oktober 2 ex. ter plaatse NHD - Terrein Egmond Peter Logtmeijer
22 Oktober 2 ex. ter plaatse NHD - Terrein Castricum Peter ter Heide
23 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - Hoefijzermeer Wouter Bol ,M. Bolck

24 Oktober 1 ex. tp NHD - Hoefijzermeer R. Altenburg, S.Schagen ea
27 Oktober 1 ex. tp NHD - Vogelduin Pierre van der Wielen
28 Oktober 1 ex. tp NHD - Terrein Cas H. v/d Leest "waarschijnl. meer exx.
29 Oktober 1 ex. ter plaatse Velsen-Noord Will Schep, Peter Logtmeijer
29 Oktober 2 ex. ter plaatse NHD - Terrein Castricum Peter Logtmeijer ea
30 Oktober 1 ex. vangst NHD - Zuidernollen peter van renen
1 November 1 ex. ter plaatse NHD - Zuidernollen Cees Hummelen

Baardman

14 Oktober 3 ex. tp NHD – Infil. CS Roselaar "een man, twee vrouw"
15 Oktober 1 ex. naar zuid NHD - thv Paal 43 M. v Leeuwen, R. Altenburg
17 Oktober 2 ex. vangst NHD - Zuidernollen Bram VRS Castricum
23 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - Terrein Heemskerk Rienk Slings
28 Oktober 2 ex. roepend NHD – Infil. Rutger Rotscheid "Mogelijk meer."

Witkopstaartmees

12 November 2 ex. foeragerend NHD - De Krim Cees Baart

Boomklever

18 Oktober 1 ex. tp Heemskerk - Landgoed Marquette P. v/d Wielen
15 November 1 ex. ter plaatse NHD - Terrein Castricum Tycho Hoogstrate

Taigaboomkruiper

23 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - Terrein Egmond Leon Edelaar

Buidelmees

15 Oktober 1 ex. vangst NHD - Infiltratiegebied VRS Castricum
28 Oktober 1 ex. roepend NHD – Infil. Jan Zwaaneveld 5x roepend

Grauwe Klauwier

24 Oktober 1 ex. vangst NHD - Zuidernollen VRS Castricum
25 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - Zuidernollen Piet Admiraal
26 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - Hoefijzermeer Pim Julsing
28 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - Zuidernollen J. v/d Sluijs, R. Altenburg
31 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - Infiltratiegebied Cees de Vries

Klapekster

De klapekster werd 95 maal ingevoerd in Waarneming.nl De waarneming plekken waren: Castricum – Zeeweg, Castricum aan Zee, NHD – Doornvlak, NHD – Hoefijzermeer, NHD – Infiltratiegebied, NHD - Middenweg / Vlewoseweg e.o., NHD - t.h.v. Paal 48, NHD - Terrein Bakkum, NHD - Terrein Castricum, NHD - Terrein Egmond, NHD - Terrein Heemskerk, NHD – Vogelduin, NHD – Zuidernollen, NHD - Zweefvliegveld

Bonte Kraai

16 Oktober 1 ex. ter plaatse NHD - Vogelduin R. Altenburg, M. v Leeuwen
1 November 1 ex. ter plaatse NHD - Terrein Castricum Willem Olbers
24 December 1 ex. tp Heiloo K. Scharringa "In groep Zwarte Kraaien"

Europese Kanarie
31 Oktober 1 ex. ter plaatse Velsen (gemeente) Roelof de Beer "kort ter plaatse in onkruid op het hoogoventerrein, vloog later naar zuid"
Kruisbek
11 November 3 ex. tp NHD - Terrein Egmond Peter Mol "2 vrouw, 1 man"
IJsgors
1 Oktober 2 ex. naar zuid NHD - t.h.v. Paal 43 R. Altenburg, M. Res
1 Oktober 1 ex. tp NHD - Zuidernollen Henk Levering "even op de grond"
13 Oktober 1 ex. overvliegend west NHD - Infiltratiegebied Mark Res
16 Oktober 2 ex. naar zuid NHD - t.h.v. Paal 43 H. Kuperus, M. v Leeuwen
22 Oktober 1 ex. overvliegend zuid NHD - Vogelduin Ruud Altenburg
27 Oktober 1 ex. overvliegend zuid NHD - Vogelduin Steven Wytema
28 Oktober 1 ex. overvliegend NHD - Vogelduin J. Brandjes, H. Levering
5 November 1 ex. overvliegend zuid NHD - Hazenduin Hubert Kivit
13 November 2 ex. naar zuid NHD - Vogelduin R. Altenburg "8.40-10.40."
Sneeuwgors
5 November 1 ex. overvliegend noord Castricum aan Zee Mark Res
5 November 3 ex. overvliegend noord NHD - Terrein Bakkum Jan Mudde
9 November 2 ex. ter plaatse NHD - Terrein Egmond Luc Knijnsberg
12 November 1 ex. ter plaatse NHD - Zuidernollen Luc Knijnsberg
16 November 1 ex. foeragerend NHD - t.h.v. Paal 43 Bert Klees
19 November 1 ex. ter plaatse NHD - t.h.v. Paal 43 Natasja Nachbar
24 November 2 ex. ter plaatse Castricum - Zeeweg Willem Olbers
10 December 1 ex. foeragerend NHD - Terrein Castricum Arnold Wijker
25 December 1 ex. ter plaatse NHD - t.h.v. Paal 48 Rienk Slings
Dwerggors
1 Oktober 1 ex. naar zuid NHD – Zuidernollen H. Levering
15 Oktober 1 ex. vangst NHD - Zuidernollen VRS Castricum

LEZINGEN & EXCURSIES – 2de kwartaal 2012

Commissie Lezingen & Excursies

NB i.v.m. brandveiligheid max. 114 bezoekers voor de lezingen in bezoekerscentrum 'de Hoep'; vol is vol!

Zondag 1 april: Excursie 'Landje van Geijsel, Waverhoek, de Groene Jonker, en eventueel Landje van Gruiters'.
Excursieleider: Arend de Jong.
Vertrek station Castricum; 7.15 uur; thuis tussen 14.00 en 16.00 uur.

Dinsdag 10 april: Algemene Ledenvergadering.
PWN bezoekerscentrum ‘de Hoep’; aanvang 20.00 uur.
Programma na de pauze:
- Korte presentatie van Peter Mol (Gierzwaluwplatform NH), over huisvestingsmogelijkheden en inventarisatie Gierzwaluwen Noordholland.
- Videobeelden van Piet de Carpentier (o.a. verrassende beelden van fouragerende Roerdomp).
- Beelden van deelnemers van de recente Kraanvogelexcursie.

Zondag 15 april: Excursie ‘Marquette en Noorderveld’.
Excursieleider: Peter Huijbrechts.
Vertrek parkeerplaats Marquette: 7.00 uur; tot ca. 11.00 uur.

Dinsdag 24 april: ‘Nachtegalenexcursie’.
Excursieleider: Luc Knijnsberg. Let op: stevige wandeling!
Vertrek parkeerplaats Nachtegalenpad (noord van Egmond a/d Hoef).
Start: 19.00 uur; tot ca. 21.30 uur.

Zaterdag 28 april: Excursie ‘Kinseldam’ (o.a. Zwartkopmeeuwen).
Excursieleider: Huub Huneker.
Vertrek station Castricum: 7.00 uur; tot ca. 13.00 uur.

Zondag 6 mei: Excursie ‘Amsterdamse Waterleidingduinen’.
Excursieleider: Bart Korf. Let op: stevige wandeling!
Vertrek station Castricum: 6.00 uur; tot ca. 14.00 uur.

Zaterdag 12 mei: Auto-excursie ‘Texel’.
Excursieleider: Tjalling Kampstra. Ook geschikt voor deelnemers die minder goed ter been zijn.
Vertrek station Castricum: 6.00 uur; tot ca. 20.30 uur.
Lunch in horecagelegenheid. Neem wél broodje voor ’s avonds mee!

Zondag 20 mei: Excursie ‘Oostvaardersplassen’.
Excursieleider: Huub Huneker.
Speciaal voor hen die niet meegaan naar Midden-Elbe.....
Vertrek station Castricum: 6.00 uur; tot ca. 17.00 uur.

20 - 26 mei: Weekexcursie ‘Midden-Elbe’.
Excursieleider: Kees Roselaar.
Deze excursie is volgeboekt.

Zaterdag 2 juni: Wandel- en fietsexcursie ‘Tiengemeten’.
Excursieleider: Arend de Jong.
Vertrek station Castricum: 7.00 uur; tot ca. 18.00 uur.

Let op: behoorlijk inspannend, neem goed schoeisel mee!

I.v.m. fietshuur dient u zich voor deze excursie vóór 15 mei aan te melden bij Marian van Leeuwen (0251-311092 of fred-marian@hetnet.nl).

Zo 17 juni: Dagexcursie 'Quackjeswater en Breedewater'.

Excursieleider: Huub Huneker.
Vertrek station Castricum: 6.00 uur; tot ca. 17.00 uur.

Noteer ook deze (voorlopige) data alvast in uw agenda:

31 aug - 2 sep: Weekendexcursie 'Lauwersmeer', o.l.v. Huub Huneker. Zie apart stukje hieronder.

Zo 30 sep: Dagexcursie 'Oostvaardersplassen', o.l.v. Jan Castricum.

Verder hopen we de volgende 'ad hoc' excursies te kunnen houden (afhankelijk van meldingen omtrent aanwezigheid van de betreffende vogel(s), en de weersverwachting):

Zomer: 'Nachtzwaluwexcursie', omgeving Bergen/Schoorl.

Mid aug: Avondexcursie 'Lachsternen', in combinatie met 'ondergelopen bollenveldjes' en/of 'Wieringen',

Zo'n excursie wordt kort vooraf via de emailkring aangekondigd. Nog niet 'aangesloten' bij emailkring? Dit kan via onze website.

Vroeg najaars-weekend naar het Lauwersmeergebied.

In de nazomer hebben we een weekendexcursie naar het 'Vogelhotel' Lauwersmeer. In het verleden waren er dagexcursies waarbij de verzuchting geslaakt werd: "hier zouden we een weekend moeten zijn". Dát gaan we nu doen, met excursieleider Huub Huneker. Van vrijdag 31 augustus tot zondag 2 september verblijven we in vakantieboerderij 'Rintjeshoek' aan de dijk aan de zuidkant van het gebied. Dit vroegere dijkwachtershuis, waar ook geboerd werd, staat midden in de natuur, zonder buren, en wij zijn de enige groep. U kunt er alvast een kijkje nemen via www.rintjeshoek.nl.

Wij hebben besloten dat er 16 deelnemers mee kunnen. Het weekend zal zo'n € 150,- kosten, km-vergoeding en één keer uit eten inbegrepen. Opgave kan vanaf dinsdag 10 april tot en met dinsdag 15 mei bij Marian van Leeuwen (0251-311092 of fred-marian@hetnet.nl). Indien mogelijk graag al aanmelden vóór 26 april, omdat Marian daarna tot 6 mei afwezig is. Uw inschrijving is pas definitief na het overmaken van € 100,00 voorschot op ASN rekening 707360978 t.n.v. M. van Leeuwen, Uitgeest.

Korte beschrijving van het prachtige Lauwersmeergebied.

Een groot gedeelte is ingericht als landbouw- en recreatiegebied (watersport) en als militair oefenterrein. Maar gelukkig is er ook veel natuur: rietland, open water, plasdrasplekken, ruigte, struweel en bos. Aan de noordkant de Waddenzee. Diverse leef- en foerageergebieden voor veel vogelsoorten, onder andere te bekijken vanuit vogelhutten en vanaf uitzichtheuvels. Op de overgang van augustus naar september zijn we daar een weekend. Een periode in het jaar met de eerste doortrekkers uit Scandinavië (veel steltlopers). Dit weekend biedt ons de gelegenheid het gebied goed en rustig uit te pluizen. Maak het mee!!

Wijzigingen Ledenbestand

De volgende nieuwe leden hebben zich aangemeld:

Dhr&Mw. Aarnink	Tuinfluiter 15	1965 EL Heemskerk
Mw. F. de Jager	Kerkweg 88	1964 JG Heemskerk
Dhr. A.C. Dekker	Kieftenland 94	1906 WH Limmen
Dhr.G. A. Wijnhoven	de la Marstraat 22	1902 MV Castricum
Mw. L. Apeldoorn	Westergeest 87b	1911 AH Uitgeest
Dhr&Mw. Sterk-de Moel	Rosa Manussingel 95	1965 BC Heemskerk
Dhr&Mw. Handgraaf	Van der Ploegstraat 43	1964 SL Heemskerk

Als nieuwe jeugdleden hebben zich opgegeven:

Tim de Leeuw	Berkenstr. 9	1911 BW Uitgeest
Matz Bergshoeff	Zonnebloemlaan 7	1943 BX Beverwijk
Sil Jonker	Gobatstr. 48	1902 DL Castricum
Amber Warners	Rooseveltlaan 24	1902 DL Castricum